

ΦΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Κανονισμός RID για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων

1. Εισαγωγή

Η σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων διέπεται από τον **Κανονισμό RID για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων (International Carriage of Dangerous Goods by Rail Regulations)** ο οποίος έχει συνταχθεί από το Διακυβερνητικό Οργανισμό Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail - OTIF). Ο Κανονισμός RID αποτελεί το βασικό νομοθέτημα για τη διεθνή σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων και έχει επισυναφθεί ως Προσάρτημα Γ στη Σύμβαση για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (Convention concerning International Carriage by Rail - COTIF).

Ο Διακυβερνητικός Οργανισμός Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (OTIF) ιδρύθηκε την 1η Μαΐου 1985, μετά τη Σύμβαση του 1980 για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (COTIF 1980). Η Σύμβαση COTIF του 1980 τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του Βίλνιους της 3ης Ιουνίου 1999 (COTIF 1999). Μέχρι την υπογραφή του Πρωτοκόλλου του Βίλνιους, στόχος του Οργανισμού ήταν κυρίως η ανάπτυξη ενιαίων νομικών συστημάτων για τη διεθνή σιδηροδρομική μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων. Αυτά τα νομικά συστήματα έχουν ισχύ εδώ και αρκετές δεκαετίες και είναι γνωστά ως Ενιαίοι Κανόνες για τη Σύμβαση διεθνούς σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και αποσκευών (Uniform Rules concerning the Contract for International Carriage of Passengers and Luggage by Rail - CIV) και Ενιαίοι Κανόνες για τη Σύμβαση διεθνούς σιδηροδρομικής μεταφοράς εμπορευμάτων (Uniform Rules concerning the Contract for International Carriage of Goods by Rail - CIM).

Η Σύμβαση COTIF αποτελείται από τα ακόλουθα Παραρτήματα:

- Παράρτημα Α (CIV / Contract for International Carriage of Passengers)
- Παράρτημα Β (CIM / Contract for International Carriage of Goods)
- Παράρτημα C (RID / Carriage of Dangerous Goods)
- Παράρτημα D (CUV / Contracts of Use of Vehicles)
- Παράρτημα E (CUI / Contract of Use of the Infrastructure)
- Παράρτημα F (APTU / Validation of Technical Standards and Adoption of Uniform Technical Prescriptions)
- Παράρτημα G (ATMF / Technical Admission of Railway Material).

Ο OTIF περιλαμβάνει σήμερα 46 κράτη μέλη από την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, καθώς και ένα συνεργαζόμενο μέλος (Ιορδανία). Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει προσχωρήσει στην Σύμβαση COTIF, με ισχύ από την 1η Ιουλίου 2011.

Οι στόχοι του Οργανισμού περιλαμβάνουν τους κάτωθι:

- Περαιτέρω ανάπτυξη της νομοθεσίας για τις σιδηροδρομικές μεταφορές στους ακόλουθους τομείς:
  - Συμβάσεις μεταφοράς για τις διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών (CIV και CIM)
  - Μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (RID)
  - Συμβάσεις για τη χρήση των οχημάτων (CUV)
  - Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της σιδηροδρομικής υποδομής (CUI)
  - Επικύρωση των τεχνικών προτύπων και θέσπιση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών για τα σιδηροδρομικά υλικά (APTU)
  - Διαδικασίες για την τεχνική αποδοχή των σιδηροδρομικών οχημάτων και λοιπών σιδηροδρομικών υλικών που χρησιμοποιούνται στις διεθνείς μεταφορές (ATMF).
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της Σύμβασης COTIF, προκειμένου να καταστεί δυνατή, μακροπρόθεσμα, η σιδηροδρομική μεταφορά μέσω ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου από τον Ατλαντικό μέχρι τον Ειρηνικό.
- Συμβολή στην άρση των εμποδίων στις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές και τη διέλευση των συνόρων.

- Συμμετοχή στην προετοιμασία των άλλων διεθνών συμβάσεων σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές της UNECE (Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη του ΟΗΕ) και άλλων Διεθνών Οργανισμών.
- Έλεγχος της εφαρμογής όλων των κανόνων και συστάσεων του Οργανισμού.

Σκοπός του Κανονισμού RID είναι να καθορίζει :

- τα επικίνδυνα εμπορεύματα των οποίων απαγορεύεται η διεθνής μεταφορά
- τα επικίνδυνα εμπορεύματα των οποίων επιτρέπεται η διεθνής μεταφορά και τις σχετικές συνθήκες (συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών) ιδιαίτερα για :
  - κατηγορίες εμπορευμάτων συμπεριλαμβανομένων κριτηρίων ταξινόμησης και σχετικών μεθόδων ελέγχου,
  - χρήση των συσκευασιών (συμπεριλαμβανομένης μικτής συσκευασίας)
  - χρήση των δεξαμενών (συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης)
  - διαδικασίες αποστολής (συμπεριλαμβανομένης της σήμανσης και επισήμανσης των συσκευασιών και σήμανσης των μεταφορικών μέσων όπως και των απαραίτητων εντύπων και πληροφοριών
  - χρήση των μέσων μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης, μικτής φόρτωσης και εκφόρτωσης)

Η δομή του Κανονισμού RID είναι σύμφωνη με τους Υποδειγματικούς Κανονισμούς των Συστάσεων του ΟΗΕ για τη μεταφορά των επικίνδυνων ειδών (United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods Model Regulations¹), το Διεθνές Ναυτιλιακό Κώδικα επικίνδυνων ειδών του Διεθνούς Οργανισμού Ναυτιλίας (IMO International Maritime Dangerous Goods Code), τις Τεχνικές Οδηγίες για την Ασφαλή Αερομεταφορά των Επικίνδυνων Ειδών του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (*ICAO Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air*) και την Ευρωπαϊκή Συμφωνία ADR για την Ασφάλεια στις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές Επικινδύνων Εμπορευμάτων (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road). Σημειώνεται ότι ο Κανονισμός RID διαφέρει από την Ευρωπαϊκή Συμφωνία ADR στα τμήματα που αφορούν τους συγκεκριμένους τρόπους μεταφοράς.

Ο Κανονισμός τροποποιείται και αναθεωρείται κάθε δύο χρόνια με στόχο την ταχεία προσαρμογή του στην τεχνική πρόοδο. Η κοινή Επιτροπή RID/ADR/ADN συνεδριάζει δύο φορές το χρόνο για την ενσωμάτωση σχετικών τροποποιήσεων σύμφωνα με τους Υποδειγματικούς Κανονισμούς των Συστάσεων του ΟΗΕ για τη μεταφορά των επικίνδυνων ειδών που καλύπτουν όλα τα μέσα μεταφοράς. Επιπλέον η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με τις προτάσεις που αφορούν όλα τα χερσαία μέσα μεταφοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα παραπάνω αποτελέσματα υποβάλλονται σε συγκεκριμένους φορείς: UNECE Working Party on the Transport of Dangerous Goods (WP.15) και RID Committee of Experts. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του RID αποφασίζει επίσης σχετικά με τις προτάσεις που αφορούν μόνο τη σιδηροδρομική μεταφορά των επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Ο Οργανισμός OTIF έχει εκδώσει τον αναθεωρημένο Κανονισμό RID με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2011 ως Προσάρτημα Γ της Σύμβασης COTIF (Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF) Appendix C – Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail (RID)).

Δεδομένου ότι η σύμβαση COTIF δεν καλύπτει τις εθνικές σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων ήταν σημαντικό να εξασφαλισθεί η ενιαία εφαρμογή εναρμονισμένων κανόνων ασφάλειας στο σύνολο της Κοινότητας. **Με την Οδηγία 1996/49/EK του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων πραγματοποιήθηκε ευθυγράμμιση των νομοθεσιών των κρατών μελών με τον Κανονισμό RID.** Η Οδηγία 1996/49/EK και οι σχετικές τροποποιήσεις της (2000/62/EK, 2001/6/EK, 2002/885/EK, 2003/29/EK, 2004/89/EK, 2004/110/EK, 2006/90/EK) εφαρμόστηκαν εντός ή μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς για τις υπηρεσίες μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων².

---

¹ UN Model Regulations: οι Υποδειγματικοί Κανονισμοί αποτελούν παράρτημα της δέκατης έκτης αναθεωρημένης έκδοσης των Συστάσεων για τη μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων, έκδοση των Ηνωμένων Εθνών (ST/SG/AC.10/1/Rev.16)

² Η οδηγία 1996/49/EK και οι σχετικές τροποποιήσεις της έχουν καταργηθεί από την οδηγία 2008/68/EK από τις 30 Ιουνίου 2009 (βλ. § 2 Η Οδηγία 2008/68/EK για τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων).

Η ελληνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με την Οδηγία 1996/49/EK και τον Κανονισμό RID με την Υ.Α. Φ4.2/18960/1446/2001 «Εναρμόνιση του Ελληνικού Δικαίου με την οδηγία 96/49/EK του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών - μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 96/87/EK της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 1996 για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 96/49/EK και με την οδηγία 1999/48/EK της Επιτροπής της 21ης Μαΐου 1999 για τη δεύτερη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 96/49/EK». Η Υ.Α. Φ4.2/18960/1446/2001 έχει τροποποιηθεί από τις ακόλουθες Υ.Α.:

- Υ.Α. ΑΣ 4.1/οικ. 45573/3719/08, (1874/B/12.9.08) «Τροποποίηση της υπ αριθμ Φ4.2/18960/1446/19.6.2001 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας για την εναρμόνιση του Ελληνικού Δικαίου με την οδηγία 2006/90/EK της Επιτροπής της 3ης Νοεμβρίου 2006 για την 7η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 96/49/EK του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων»
- Υ.Α. Φ4.2/73358/5309/02, (240/B/28.2.02) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της Φ4.2/18960/1446/01 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας για την εναρμόνιση του Ελληνικού Δικαίου με την Οδηγία 2000/62/EK»

2. Η Οδηγία 2008/68/EK για τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων (ενσωμάτωση των Κανονισμών ADR και RID)

Η Ευρωπαϊκή Συμφωνία ADR καθώς και ο Κανονισμός RID για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων θεσπίζουν ενιαίους κανόνες για την ασφαλή διεθνή μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Οι διεθνείς αυτοί Κανονισμοί αποτελούν κυρίως τεχνικά κείμενα που ενσωματώνονται στο Κοινοτικό Δίκαιο με ξεχωριστές Οδηγίες, ενώ οι διατάξεις τους επικαιροποιούνται ανά διετία με στόχο την ταχεία προσαρμογή τους στην τεχνική πρόοδο.

Με την έκδοση της **Οδηγίας 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων οι δύο παραπάνω Κανονισμοί ADR και RID εντάσσονται στην ίδια Οδηγία ως ξεχωριστά Παραρτήματα**. Η εν λόγω οδηγία θεσπίζει κοινό καθεστώς για όλες τις πτυχές της οδικής, σιδηροδρομικής και εσωτερικής πλωτής μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Με την Οδηγία 2008/68/EK οι Κανονισμοί ADR και RID επεκτείνονται στις εγχώριες μεταφορές, ώστε να εναρμονισθούν σε όλη την Κοινότητα οι όροι μεταφοράς των επικίνδυνων εμπορευμάτων και να εξασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς μεταφορών. Η έναρξη ισχύος της οδηγίας ήταν η 20η Οκτωβρίου 2008, ενώ η προθεσμία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών η 30η Ιουνίου 2009.

Η οδηγία 2008/68/EK εφαρμόζεται στις οδικές, σιδηροδρομικές και εσωτερικές πλωτές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων εντός ή μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της φορτοεκφόρτωσης, της μεταφόρτωσης από ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο και των στάσεων που απαιτούνται λόγω των συνθηκών μεταφοράς.

Η οδηγία δεν εφαρμόζεται για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων:

- με οχήματα, βαγόνια και πλοία που ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή είναι υπό τον έλεγχό τους,
- με ποταπόρα πλοία σε θαλάσσιες οδούς που αποτελούν μέρος των εσωτερικών πλωτών οδών,
- με πορθμεία που διασχίζουν απλώς μια πλωτή οδό ή έναν λιμένα,
- που πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου εντός της περιμέτρου κλειστής περιοχής.

Με την οδηγία 2008/68/EK καταργείται η οδηγία 96/49/EK του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων από τις 30 Ιουνίου 2009. Επιπλέον καταργήθηκαν από τις 30 Ιουνίου 2009 (ημερομηνία προθεσμίας μεταφοράς της Οδηγίας 2008/68/EK στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών) οι παρακάτω οδηγίες και αποφάσεις:

- Οδηγία 1994/55/EK του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 1994 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων,
- Οδηγία 1996/35/EK του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1996 σχετικά με το διορισμό και την επαγγελματική κατάρτιση συμβούλων ασφαλείας για την οδική, σιδηροδρομική και πλωτή μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων
- Οδηγία 2000/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2000, για τις ελάχιστες απαιτήσεις που εφαρμόζονται στις εξετάσεις των υποψήφιων συμβούλων ασφαλείας για την οδική, τη σιδηροδρομική και την πλωτή μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων,
- Αποφάσεις 2005/263/EK της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2005, με την οποία επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εγκρίνουν ορισμένες παρεκκλίσεις σύμφωνα με την οδηγία 94/55/EK σχετικά με τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων και 2005/180/EK της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2005, με την οποία επιτρέπεται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν σύμφωνα με την οδηγία 96/49/EK του Συμβουλίου ορισμένες παρεκκλίσεις που αφορούν τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Συνεπακόλουθα, κάθε σχετικό κοινοτικό και εθνικό δίκαιο για την προσαρμογή της αρχικής Οδηγίας 94/55/ ΕΚ στην τεχνική πρόοδο παύουν να ισχύουν.

Με την **Απόφαση 2011/26/ΕΕ της Επιτροπής της 14ης Ιανουαρίου 2011** επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εκδώσουν ορισμένες παρεκκλίσεις σύμφωνα με την Οδηγία 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Με την **Οδηγία 2010/61/ΕΕ της Επιτροπής της 2ας Σεπτεμβρίου 2010** τροποποιούνται οι Κανονισμοί ADR και RID για την πρώτη προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων της Οδηγίας 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Με την **Οδηγία 2012/45/ΕΕ της Επιτροπής της 3ης Δεκεμβρίου 2012** τροποποιούνται οι Κανονισμοί ADR και RID για την δεύτερη προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων της οδηγίας 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Με την **Οδηγία 2014/103/ΕΕ της Επιτροπής της 21ης Νοεμβρίου 2014** τροποποιούνται οι Κανονισμοί ADR και RID για την τρίτη προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων της Οδηγίας 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων.

2.1 Εναρμόνιση της Ελλάδας με την Οδηγία 2008/68/EK και τον Κανονισμό RID

Η Οδηγία 2008/68/EK και ο Κανονισμός RID ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Δίκαιο της Ελλάδας με την ΚΥΑ 35043/2524/01.09.2010 (ΦΕΚ Β' 1385/02.09.2010) «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων», η οποία καταργήθηκε από την **ΚΥΑ Γ1/20655/2897/2015 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/103/ΕΕ της Επιτροπής της 21ης Νοεμβρίου 2014 για την τρίτη προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων**

της Οδηγίας 2008/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων και κωδικοποίηση των κ.υ.α. 35043/2524 (ΦΕΚ 1385/Β΄/2010), 52280/4720 (ΦΕΚ 2640/Β΄/2011), 52167/4683 (ΦΕΚ 37/Β΄/2012) και 40955/4862 (ΦΕΚ 2514/Β΄/2013)».

Η ΚΥΑ 20655/2897/2015 εφαρμόζεται στις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων εντός της χώρας ή μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της φορτοεκφόρτωσης, της μεταφόρτωσης από ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο και των στάσεων που απαιτούνται λόγω των συνθηκών μεταφοράς. Δεν εφαρμόζεται για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων α) με οχήματα και φορτάμαξες που ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή είναι υπό την ευθύνη τους και β) που πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου εντός της περιμέτρου κλειστής περιοχής.

Στην ΚΥΑ 20655/2897/2015 περιέχονται οι Κανονισμοί ADR και RID και ειδικότερα προσαρτώνται τα Παραρτήματα I.1.A, I.1.B, I.2, I.3 και II.1, II.2, II.3 της Οδηγίας 2008/68/ΕΚ όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/103/ΕΕ.

Οι μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων μεταξύ της Ελλάδας και τρίτων χωρών επιτρέπονται, εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις των ADR ή RID, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στα παραρτήματα του άρθρου 8 της ΚΥΑ 20655/2897/2015.

3. Νομοθετικές απαιτήσεις χρηστών για την ασφαλή σιδηροδρομική μεταφορά πετρελαιοειδών και άλλων επικίνδυνων ουσιών σύμφωνα με τον Κανονισμό RID

Η Ελλάδα έχει ενσωματώσει στο Εθνικό Δίκαιο της χώρας τον αναθεωρημένο Κανονισμό RID με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2015 (RID 2015) με την ΚΥΑ 20655/2897/2015 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/103/ΕΕ της Επιτροπής της 21ης Νοεμβρίου 2014 για την τρίτη προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο των παραρτημάτων της Οδηγίας 2008/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων και κωδικοποίηση των κ.υ.α. 35043/2524 (ΦΕΚ 1385/Β΄/2010), 52280/4720 (ΦΕΚ 2640/Β΄/2011), 52167/4683 (ΦΕΚ 37/Β΄/2012) και 40955/4862 (ΦΕΚ 2514/Β΄/2013)» (Παράρτημα II της ΚΥΑ: II.1 RID, II.2 Πρόσθετες μεταβατικές διατάξεις RID, II.3 Παρεκκλίσεις RID σε εθνικό επίπεδο).

Το παράρτημα II.1 της ΚΥΑ 20655/2897/2015 για τη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (RID) είναι χωρισμένο σε επτά (7) Μέρη :

- Μέρος 1: Γενικές Διατάξεις
- Μέρος 2: Ταξινόμηση
- Μέρος 3: Κατάλογος επικίνδυνων εμπορευμάτων, ειδικές διατάξεις και εξαιρέσεις σχετικές με περιορισμένες και εξαιρούμενες ποσότητες
- Μέρος 4: Χρήση συσκευασιών ενδιάμεσων εμπορευματοκιβωτίων για μεταφορά χύμα (IBCs) μεγάλων συσκευασιών και δεξαμενών
- Μέρος 5: Διαδικασίες αποστολής
- Μέρος 6: Απαιτήσεις για την κατασκευή και τον έλεγχο συσκευασιών, ενδιάμεσων εμπορευματοκιβωτίων για χύμα μεταφορά (IBCs), μεγάλων συσκευασιών και δεξαμενών
- Μέρος 7: Διατάξεις που αφορούν στις συνθήκες μεταφοράς, φόρτωσης, εκφόρτωσης και διαχείρισης

Το κάθε μέρος είναι χωρισμένο σε κεφάλαια και κάθε κεφάλαιο σε τμήματα και υπο-τμήματα. Αναφορά στα επιμέρους κεφάλαια του Κανονισμού γίνεται στην § 3.1.1.

Οι κλάσεις των επικίνδυνων εμπορευμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό RID είναι οι κάτωθι :

Πίνακας 3.1: Κλάσεις επικίνδυνων εμπορευμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό RID

Κλάση/ Υποκλάση	Περιγραφή
Κλάση 1	Εκρηκτικές ουσίες και είδη
Κλάση 2	Αέρια
Κλάση 3	Εύφλεκτα υγρά
Κλάση 4.1	Εύφλεκτα στερεά, αυτενεργές ουσίες και στερεά απευαισθητοποιημένα εκρηκτικά
Κλάση 4.2	Ουσίες υποκείμενες σε αυθόρμητη καύση
Κλάση 4.3	Ουσίες οι οποίες σε επαφή με νερό αναδίδουν εύφλεκτα αέρια
Κλάση 5.1	Οξειδωτικές ουσίες
Κλάση 5.2	Οργανικά υπεροξειδία
Κλάση 6.1	Τοξικές ουσίες
Κλάση 6.2	Μολυσματικές ουσίες
Κλάση 7	Ραδιενεργό υλικό
Κλάση 8	Διαβρωτικές ουσίες
Κλάση 9	Διάφορες επικίνδυνες ουσίες και είδη

ΥΟρισμοί

Σύμφωνα με τον RID:

«RID», οι κανονισμοί για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, οι οποίοι επισυνάφθηκαν ως προσάρτημα Γ στη σύμβαση για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (COTIF) που συνήφθη στο Βίλνιους στις 3 Ιουνίου 1999, καθώς και οι τροποποιήσεις τους.

«**Φορτάμαξα**» (**wagon**), κάθε σιδηροδρομικό όχημα χωρίς δικά του μέσα προώθησης, το οποίο κινείται με δικούς του τροχούς επάνω σε σιδηροδρομικές γραμμές και χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων.

«**Φορτάμαξα συστοιχίας δεξαμενών**» (**Battery-wagon**), μια φορτάμαξα που περιέχει στοιχεία που είναι συνδεδεμένα με διανομέα και μόνιμα τοποθετημένα πάνω σε φορτάμαξα. Στοιχεία μιας φορτάμαξας συστοιχίας δεξαμενών θεωρούνται τα παρακάτω: κύλινδροι, σωλήνες, δέσμες κυλίνδρων (γνωστά και ως πλαίσια), βαρέλια πίεσης όπως επίσης και δεξαμενές προορισμένες για τη μεταφορά αερίων της Κλάσης 2 με χωρητικότητα άνω των 450 λίτρων.

«**Μεταφορά**» (**Carriage**), η αλλαγή τόπου των επικίνδυνων υλικών, συμπεριλαμβανομένων στάσεων αναγκαίων λόγω των συνθηκών μεταφοράς και περιόδων κατά τις οποίες τα επικίνδυνα εμπορεύματα παραμένουν εντός των φορταμαξών, δεξαμενών και εμπορευματοκιβωτίων που είναι απαραίτητες λόγω συνθηκών κυκλοφορίας, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την αλλαγή τόπου. Αυτός ο ορισμός καλύπτει επίσης την ενδιάμεση προσωρινή αποθήκευση των επικίνδυνων υλικών για την αλλαγή τρόπου ή μέσου μεταφοράς (μεταφόρτωση). Αυτό θα εφαρμόζεται εφόσον τα έγγραφα μεταφοράς που δείχνουν την ημερομηνία αποστολής και τον τόπο υποδοχής παρουσιάζονται εφόσον ζητηθούν και εφόσον τα κόλα και δεξαμενές δεν ανοίγονται κατά τη διάρκεια της προσωρινής αποθήκευσης, παρά μόνο για ελέγχους από τις αρμόδιες αρχές.

«**Μεταφορά φορτίων χύμα**» (**Carriage in bulk**), η μεταφορά μη συσκευασμένων στερεών ή ειδών σε φορτάμαξες ή εμπορευματοκιβώτια. Ο όρος δεν έχει εφαρμογή σε συσκευασμένα εμπορεύματα ούτε σε ουσίες που μεταφέρονται σε δεξαμενές.

«**Μεταφορέας**» (**carrier**), η επιχείρηση που επιτελεί τη μεταφορά με ή χωρίς μεταφορική σύμβαση.

«**Αρμόδια Αρχή**» (**Competent authority**), η αρχή ή αρχές ή οποιοδήποτε άλλο σώμα ή σώματα που χαρακτηρίζονται έτσι σε κάθε κράτος και σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία.

«**Παραλήπτης**» (**Consignee**), ο παραλήπτης σύμφωνα με τη σύμβαση μεταφοράς. Αν ο παραλήπτης ορίζει έναν τρίτο σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται για τη σύμβαση μεταφοράς, το άτομο αυτό θα θεωρείται ο παραλήπτης με την έννοια της παρούσας απόφασης. Αν η επιχείρηση μεταφοράς λαμβάνει χώρα χωρίς σύμβαση μεταφοράς, η επιχείρηση που αναλαμβάνει τα επικίνδυνα εμπορεύματα κατά την άφιξη θεωρείται ο παραλήπτης.

«Αποστολέας» (Consignor), η επιχείρηση που αποστέλλει επικίνδυνα εμπορεύματα είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό τρίτων. Αν η επιχείρηση μεταφοράς εκτελείται υπό σύμβαση μεταφοράς, ο αποστολέας είναι ο αποστολέας σύμφωνα με τη σύμβαση μεταφοράς.

«Εμπορευματοκιβώτιο» (Container), αντικείμενο εξοπλισμού μεταφοράς (ανυψούμενο όχημα ή άλλες παρόμοιες κατασκευές):

- μόνιμου χαρακτήρα και κατά συνέπεια αρκετά στερεό για να είναι κατάλληλο για επαναλαμβανόμενη χρήση
- ειδικά σχεδιασμένο για να διευκολύνει τη μεταφορά εμπορευμάτων, με ένα ή περισσότερα μέσα μεταφοράς, χωρίς θραύση του φορτίου.
- εξοπλισμένο με συσκευές που επιτρέπουν τον έγκαιρο χειρισμό του, ειδικότερα όταν μεταφορτώνεται από ένα μέσο μεταφοράς σε άλλο.
- σχεδιασμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εύκολη η πλήρωση και η εκκένωση.
- έχοντας εσωτερικό όγκο όχι μικρότερο του 1m³, εκτός από εμπορευματοκιβώτια για τη μεταφορά ραδιενεργού υλικού.

Μια δεξαμενή σε ειδικό αμάξωμα είναι ένα εμπορευματοκιβώτιο που σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 283 έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- από την πλευρά μηχανικής δύναμης κατασκευάζεται μόνο για μεταφορά σε φορτάμαξα ή σε όχημα ή πλοία Ro-Ro,
- δεν μπορεί να στοιβαχθεί,
- μπορεί να αφαιρεθεί από οχήματα με εξοπλισμό των ίδιων των οχημάτων και στα δικά του στηρίγματα και μπορεί να επαναφορτωθεί.

«Μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο» (Large container), νοείται:

(a) εμπορευματοκιβώτιο το οποίο δεν εμπίπτει στον ορισμό του μικρού εμπορευματοκιβωτίου.

(b) υπό την έννοια του Διεθνούς Συνεδρίου για Ασφαλή Εμπορευματοκιβώτια (CSC), ένα εμπορευματοκιβώτιο με τέτοιο μέγεθος ώστε το εμβαδόν που περικλείεται στις τέσσερις κάτω γωνίες του να είναι:

- τουλάχιστον 14 m² (150 τετραγωνικά πόδια) ή
- τουλάχιστον 7 m² (75 τετραγωνικά πόδια) αν έχει άνω γωνιακά εξαρτήματα

«Επικίνδυνα εμπορεύματα» (Dangerous goods), οι ουσίες και τα είδη η μεταφορά των οποίων απαγορεύεται από την παρούσα Απόφαση ή επιτρέπεται μόνο υπό τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην Απόφαση.

«Πληρωτής» (Filler), κάθε επιχείρηση που φορτώνει επικίνδυνα εμπορεύματα σε μια δεξαμενή (βυτιοφόρος φορτάμαξα, φορτάμαξα με αποσυναρμολογούμενη δεξαμενή, φορητή δεξαμενή ή δεξαμενή-εμπορευματοκιβώτιο) και/ ή σε μία φορτάμαξα, μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο ή μικρό εμπορευματοκιβώτιο για μεταφορά φορτίων χύδην, ή σε μία φορτάμαξα συστοιχίας δεξαμενών ή MEGC.

«Σταθερή δεξαμενή» (Fixed tank), μία δεξαμενή με χωρητικότητα άνω των 1000 λίτρων που είναι μόνιμα στερεωμένη σε μία φορτάμαξα (που τότε λέγεται βυτιοφόρος φορτάμαξα) ή είναι αναπόσπαστο μέρος του πλαισίου μιας τέτοιας φορτάμαξας.

«Εμπορευματοκιβώτιο μεσαίας χωρητικότητας για φορτία χύμα» (Intermediate bulk container, IBC), μία άκαμπτη ή εύκαμπτη φορητή συσκευασία εκτός από αυτές που προσδιορίζονται στο Κεφάλαιο 6.1, η οποία:

(a) έχει χωρητικότητα:

- όχι μεγαλύτερη από 3 m³ για στερεά και υγρά των Ομάδων Συσκευασίας II και III
- όχι μεγαλύτερη από 1.5 m³ για στερεά της Ομάδας Συσκευασίας I όταν είναι συσκευασμένα σε εύκαμπτα, άκαμπτου πλαστικού, σύνθετα, ινοσανίδες και ξύλινα IBC.
- όχι μεγαλύτερη από 3 m³ για στερεά της Ομάδας Συσκευασίας I όταν είναι συσκευασμένα σε μεταλλικά IBC.
- όχι μεγαλύτερη από 3 m³ για ραδιενεργό υλικό της Κλάσης 7.

(b) είναι σχεδιασμένη για μηχανικό χειρισμό.

(c) είναι ανθεκτική στις καταπονήσεις που παράγονται κατά το χειρισμό και τη μεταφορά

«Φορτωτής» (Loader), κάθε επιχείρηση η οποία :

α) φορτώνει συσκευασμένα επικίνδυνα εμπορεύματα, μικρά εμπορευματοκιβώτια ή φορητές δεξαμενές εντός ή επί φορτάμαξας ή εμπορευματοκιβωτίου, ή

β) φορτώνει ένα εμπορευματοκιβώτιο, ένα εμπορευματοκιβώτιο για φορτία χύδην, ένα MEGC, ένα εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή ή μία φορητή δεξαμενή επί φορτάμαξας.

«**Εμπορευματοκιβώτιο αερίων πολλαπλών-στοιχείων**» (**Multiple-element gas container, MEGC**), μία μονάδα που περιέχει στοιχεία που αλληλοσυνδέονται με διανομέα και είναι τοποθετημένα σε πλαίσιο. Στοιχεία ενός εμπορευματοκιβωτίου αερίων πολλαπλών-στοιχείων θεωρούνται: κύλινδροι, σωλήνες, βαρέλια υπό πίεση και δέσμες κυλίνδρων, όπως επίσης δεξαμενές για τη μεταφορά αερίων της Κλάσης 2 με χωρητικότητα μεγαλύτερη από 450 λίτρα.

«**Διαχειριστής εμπορευματοκιβωτίου-δεξαμενής, φορητής δεξαμενής, βυτιοφόρου φορτάμαζας**» (**Tank-container, portable tank or tank-wagon operator**), ο Φορέας στο όνομα του οποίου το εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή, φορητή δεξαμενή ή βυτιοφόρος φορτάμαξα είναι εγκεκριμένη για μεταφορά.

«**OTIF**», η Διακυβερνητική Οργάνωση για τις Διεθνείς Σιδηροδρομικές Μεταφορές (Intergovernmental Organization for International Carriage by Rail, OTIF)

«**Συσκευαστής**» (**Packer**), κάθε επιχείρηση που τοποθετεί επικίνδυνα εμπορεύματα σε συσκευασίες, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων συσκευασιών και εμπορευματοκιβωτίων μεσαίας χωρητικότητας για φορτία χύμα (IBCs) και, όπου είναι απαραίτητο, προετοιμάζει κόλα προς μεταφορά.

«**Ομάδα συσκευασίας**» (**Packing group**), μια ομάδα στην οποία αποδίδονται κάποιες ουσίες, για λόγους συσκευασίας, σύμφωνα με το βαθμό κινδύνου τους:

Ομάδα Συσκευασίας I: Ουσίες που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο

Ομάδα Συσκευασίας II: Ουσίες που παρουσιάζουν μέτριο κίνδυνο

Ομάδα Συσκευασίας III: Ουσίες που παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο

«**Κόλο**» (**Package**), ολόκληρο το προϊόν της λειτουργίας της επιχείρησης, που συνίσταται από συσκευασία ή μεγάλη συσκευασία ή IBC και τα περιεχόμενά της έτοιμα προς αποστολή. Ο όρος περιλαμβάνει δοχεία για αέρια και είδη που λόγω του μεγέθους τους, βάρους ή σχήματος μπορούν να μεταφερθούν χωρίς συσκευασία, ή σε βάσεις, κλωβούς ή συσκευές χειρισμού. Ο όρος δεν ισχύει για εμπορεύματα που μεταφέρονται χύδην, ούτε σε ουσίες που μεταφέρονται σε δεξαμενές.

«**Φορητή δεξαμενή**» (**Portable tank**), μια πολλών χρήσεων δεξαμενή η οποία όταν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά αερίων με χωρητικότητα άνω των 450 λίτρων σύμφωνα με τους ορισμούς στο Κεφάλαιο 6.7 ή τον Κώδικα IMDG και με ένδειξη οδηγίας φορητής δεξαμενής (T-Code) στη στήλη (10) του Πίνακα Α στο Κεφάλαιο 3.2.

«**Εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή**» (**Tank-container**), είδος εξοπλισμού μεταφοράς που ανταποκρίνεται στον ορισμό του όρου «εμπορευματοκιβώτιο» και συνίσταται από ένα περίβλημα και είδη εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού που διευκολύνει την κίνηση του εμπορευματοκιβωτίου-δεξαμενής χωρίς σημαντική αλλαγή συμπεριφοράς, κατασκευασμένο για να μεταφέρει υγρές, αεριώδεις, σε σκόνη ή σε κόκκους ουσίες και έχει χωρητικότητα πάνω από 0.45 m³ (450 λίτρα) όταν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά αερίων.

«**Δεξαμενή**» (**Tank**), ένα περίβλημα, συμπεριλαμβανομένων του δομικού εξοπλισμού του και του εξοπλισμού εξυπηρέτησης. Ο όρος «δεξαμενή» όταν χρησιμοποιείται χωριστά, σημαίνει εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή, φορητή δεξαμενή, βυτιοφόρος φορτάμαξα ή σταθερή δεξαμενή, όπως ορίζονται στο παρόν Μέρος, που μπορεί να είναι φορτάμαξα συστοιχίας δεξαμενών ή MEGCs.

«**Βυτιοφόρος φορτάμαξα**» (**Tank-wagon**), φορτάμαξα κατασκευασμένη για τη μεταφορά υγρών, αερίων ή ουσιών σε σκόνη ή σε κόκκους και περιλαμβάνει μία ή περισσότερες σταθερές δεξαμενές. Επιπλέον του κυρίως βαγονιού, ή των κινητών μονάδων που χρησιμοποιούνται αντ' αυτού, η βυτιοφόρος φορτάμαξα περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα περιβλήματα, τα είδη εξοπλισμού τους και τα εξαρτήματα για την πρόσδεσή τους στη φορτάμαξα ή τις κινητές μονάδες.

«**Εκφορτωτής**» (**unloader**), κάθε επιχείρηση η οποία :

α) αφαιρεί ένα εμπορευματοκιβώτιο, ένα εμπορευματοκιβώτιο για φορτία χύδην, ένα MEGC, ένα εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή ή μία φορητή δεξαμενή από μία φορτάμαξα,

β) εκφορτώνει συσκευασμένα επικίνδυνα εμπορεύματα, μικρά εμπορευματοκιβώτια ή φορητές δεξαμενές από μία φορτάμαξα ή ένα εμπορευματοκιβώτιο ή

γ) εκφορτώνει επικίνδυνα εμπορεύματα από μία δεξαμενή (βυτιοφόρο όχημα, αποσυνδεδεμένη δεξαμενή, φορητή δεξαμενή ή εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή) ή από μία φορτάμαξα συστοιχίας δεξαμενών ή MEGC, ή από μία φορτάμαξα, ένα μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο ή μικρό εμπορευματοκιβώτιο για μεταφορά φορτίων χύδην ή από ένα εμπορευματοκιβώτιο για φορτία χύδην.

«**Αριθμός UN**» (**UN number**), ο τετραψήφιος αριθμός αναγνώρισης της ουσίας ή του είδους σύμφωνα με τους Υποδειγματικούς Κανονισμούς του ΟΗΕ.

Οι κύριες εμπλεκόμενες ομάδες στη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων περιλαμβάνουν τους αποστολείς, μεταφορείς, παραλήπτες, φορτωτές, συσκευαστές, πληρωτές, χειριστές εμπορευματοκιβωτίων-δεξαμενών/ φορητών δεξαμενών, χειριστές βυτιοφόρου φορτάμαξας, διαχειριστές σιδηροδρομικής υποδομής, εκφορτωτές.

Αναλυτικά οι νομοθετικές απαιτήσεις των παραπάνω χρηστών/ ομάδων-στόχων του προγράμματος αναφορικά στην ασφαλή σιδηροδρομική μεταφορά πετρελαιοειδών και άλλων χημικών ουσιών παρατίθενται παρακάτω.

3.1 Νομοθετικές Υποχρεώσεις των ομάδων στόχων του έργου εξαιρουμένων των αρμόδιων αρχών

Γενικές υποχρεώσεις ασφάλειας όλων των συμμετεχόντων στη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων

Οι συμμετέχοντες στη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (αποστολείς, μεταφορείς, παραλήπτες, φορτωτές, συσκευαστές, πληρωτές, χειριστές εμπορευματοκιβωτίων-δεξαμενών/ φορητών δεξαμενών, χειριστές βυτιοφόρου φορτάμαξας, διαχειριστές σιδηροδρομικής υποδομής, εκφορτωτές) θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με τη φύση και το μέγεθος των προβλέψιμων κινδύνων, για την αποφυγή ζημιάς ή σωματικής βλάβης και, αν είναι απαραίτητο, για τον περιορισμό των συνεπειών τους. Σε όλες τις περιπτώσεις, θα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού RID στους αντίστοιχους τομείς του.

Το προσωπικό όλων των συμμετεχόντων στη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων θα πρέπει να λαμβάνει κατάλληλη εκπαίδευση με βάση τις προϋποθέσεις που διέπουν τη μεταφορά των επικινδύνων ανάλογα με τις υπευθυνότητες και τα καθήκοντά του. Η εκπαίδευση αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του Κεφαλαίου 1.3 του Κανονισμού και να περιλαμβάνει : α) γενική ενημερωτική εκπαίδευση σχετικά με τις γενικές διατάξεις μεταφοράς επικινδύνων, β) ειδική εκπαίδευση ανά λειτουργία ανάλογα με τα καθήκοντα και τις υπευθυνότητες για το προσωπικό διαχείρισης του σιδηροδρόμου και τους μεταφορείς (βασική εκπαίδευση για όλο το προσωπικό και εξειδικευμένη εκπαίδευση για τις ομάδες προσωπικού: οδηγούς και προσωπικό φόρτωσης, προσωπικό τεχνικού ελέγχου των φορταμαξών και προσωπικό υπεύθυνο για την καθοδήγηση και τον έλεγχο του σιδηροδρόμου και των υπηρεσιών φόρτωσης) και γ) εκπαίδευση ασφαλείας σχετικά με τους κινδύνους και τα πιθανά ατυχήματα κατά τη μεταφορά, τη φόρτωση και εκφόρτωση των επικινδύνων, τον ασφαλή χειρισμό και τα μέτρα επείγουσας ανάγκης.

Η εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων στη σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων θα πρέπει να πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να λαμβάνονται υπόψη αλλαγές στους κανονισμούς. Τήρηση αρχείου εκπαίδευσης από τον εργοδότη και επαλήθευση με την έναρξη νέας εργοδοσίας.

Σε περίπτωση άμεσης πιθανότητας διακινδύνευσης της ασφάλειας του κοινού, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ειδοποιήσουν αμέσως τις υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης και να παράσχουν σε αυτές τις πληροφορίες που χρειάζονται για να ενεργήσουν.

Τήρηση των διατάξεων ασφαλείας³ του κεφαλαίου 1.10 του Κανονισμού RID. Κατάλληλη εκπαίδευση όλων των ατόμων που εμπλέκονται στη μεταφορά επικίνδυνων ουσιών σε θέματα ασφαλείας αναφορικά στη φύση των κινδύνων ασφαλείας, την αναγνώριση των κινδύνων ασφαλείας, σε μεθόδους για την αναγνώριση και μείωση του κινδύνου και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση παραβίασης της ασφαλείας, όπως και ενημέρωση για τα σχέδια ασφαλείας (εάν απαιτούνται) και τα καθήκοντα και ευθύνες όλων των εμπλεκόμενων στον

---

³ Ως ασφάλεια νοούνται τα μέτρα ή οι προφυλάξεις που λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας κλοπής ή κατάχρησης επικίνδυνων εμπορευμάτων που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ανθρώπους, περιουσίες ή το περιβάλλον.

έλεγχου του ατυχήματος. Η εκπαίδευση αυτή πρέπει να παρέχεται κατά την πρόσληψη και να συμπληρώνεται περιοδικώς με ανανεωτική εκπαίδευση.

Επικίνδυνα εμπορεύματα θα δίνονται για μεταφορά μόνο όταν οι μεταφορείς αναγνωρίζονται κατάλληλα (κάθε μέλος του πληρώματος οχήματος θα πρέπει να φέρει μέσα αναγνώρισης, που περιλαμβάνουν φωτογραφία τους, κατά τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων).

Περιοχές σε προσωρινούς σταθμούς αποθήκευσης, προσωρινές τοποθεσίες αποθήκευσης, σταθμούς οχημάτων, περιοχές αγκυροβολίων και σιδηροδρομικούς σταθμούς σύνδεσης συρμών που χρησιμοποιούνται για προσωρινή αποθήκευση κατά τη μεταφορά των επικινδύνων πρέπει να ασφαλιζονται κατάλληλα, να φωτίζονται επαρκώς και όπου είναι δυνατό να μην είναι προσβάσιμες στο κοινό.

Οι μεταφορείς, αποστολείς και λοιποί συμμετέχοντες στη μεταφορά φορτίου επικίνδυνων εμπορευμάτων υψηλών συνεπειών⁴ θα πρέπει να υιοθετούν, εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με κατάλληλο σχέδιο ασφάλειας (security plan). Το σχέδιο ασφάλειας θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα στοιχεία που αναφέρονται στην § 1.10.3.2.2 του Κανονισμού RID.

Οι μεταφορείς, οι παραλήπτες και οι αποστολείς πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τις αρμόδιες αρχές για την ανταλλαγή απειλητικών πληροφοριών, να εφαρμόζουν τα μέτρα ασφάλειας και να ανταποκρίνονται σε περιστατικά ασφάλειας.

Παροχή προς τις αρμόδιες αρχές, στα πλαίσια των αναλογικών τους υποχρεώσεων, όλων των απαραίτητων πληροφοριών για την εκτέλεση των ελέγχων από αυτές. Επιπλέον οι συμμετέχοντες θα πρέπει να καθιστούν διαθέσιμες τις φορτάμαξες ή μέρη των φορταμαξών και τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις, για λόγους διεκπεραίωσης ελέγχων. Μπορούν, αν κρίνουν απαραίτητο, να καθορίσουν ένα άτομο της επιχείρησης ως συνοδό του αντιπροσώπου της αρμόδιας αρχής.

Πρόσληψη ενός ή περισσότερων πιστοποιημένων Συμβούλων Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ) για την πρόληψη των κινδύνων που ενέχουν οι δραστηριότητες σιδηροδρομικής μεταφοράς επικινδύνων ή οι ενέργειες φορτοεκφόρτωσης που συνδέονται με τις μεταφορές αυτές σε συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις απαιτήσεις RID (§ 1.8.3 Κανονισμός RID, Σύμβουλος ασφαλείας).

Σύνταξη εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης για περιοχές φόρτωσης τρένων σύμφωνα με το Φυλλάδιο UIC 201: Μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων - Οδηγίες σχεδιασμού εκτάκτου ανάγκης για περιοχές φόρτωσης τρένων (2003) του Κανονισμού. Στόχος των σχεδίων εκτάκτου ανάγκης είναι ότι σε περίπτωση ατυχήματος ή συμβάντος σε περιοχή φόρτωσης τρένων, όλοι οι εμπλεκόμενοι να συνεργαστούν με συντονισμένο τρόπο και οι συνέπειες του ατυχήματος ή του συμβάντος για την ανθρώπινη ζωή ή το περιβάλλον να ελαχιστοποιηθούν στο μέγιστο πιθανό βαθμό.

Ειδικές Υποχρεώσεις των συμμετεχόντων

Αποστολέας

Ο αποστολέας επικίνδυνων εμπορευμάτων είναι υποχρεωμένος να παραδίνει προς μεταφορά μόνο αποστολές φορτίων οι οποίες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού RID και της απόφασης ΚΥΑ 52167/4683/2012. Οι υποχρεώσεις του περιλαμβάνουν τις κάτωθι :

1. Τα επικίνδυνα εμπορεύματα θα πρέπει να είναι ταξινομημένα και εγκεκριμένα για μεταφορά σύμφωνα με τον RID.

---

⁴ «Επικίνδυνα εμπορεύματα ισχυρών συνεπειών» είναι εκείνα που έχουν το ενδεχόμενο χρήσης σε τρομοκρατική πράξη και τα οποία πιθανώς, ως αποτέλεσμα να προκαλούν σοβαρές συνέπειες όπως μαζικές απώλειες ή μαζικές καταστροφές (βλ. § 1.10.3 & Πίνακα 1.10.5 Κατάλογος επικίνδυνων εμπορευμάτων ισχυρών συνεπειών, Κανονισμός RID).

2. Παροχή όλων των πληροφοριών και δεδομένων και, αν απαιτείται, των απαιτούμενων εγγράφων μεταφοράς και συνοδευτικών εγγράφων (εξουσιοδοτήσεις, εγκρίσεις, ειδοποιήσεις, πιστοποιητικά, κλπ.), λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα τις απαιτήσεις του Κεφαλαίου 5.4 και των Πινάκων στο Μέρος 3.
3. Χρήση συσκευασιών, μεγάλων συσκευασιών, εμπορευματοκιβωτίων μεσαίας χωρητικότητας για φορτία χύμα (IBCs) και δεξαμενών (βυτιοφόρες φορτάμαξες, φορτάμαξες με αποσυναρμολογούμενες δεξαμενές, φορτάμαξα συστοιχίας δεξαμενών, MEGCs, φορητές δεξαμενές και δεξαμενές-εμπορευματοκιβώτια) εγκεκριμένων και κατάλληλων για τη μεταφορά των εν λόγω ουσιών και φερόντων των επισημάνσεων που υπαγορεύει ο RID.
4. Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των μέσων της αποστολής και των περιορισμών της αποστολής.
5. Εξασφάλιση ότι ακόμα και κενές, ακάθαρτες και μη εξερωμένες δεξαμενές (βυτιοφόρες φορτάμαξες, φορτάμαξες με αποσυναρμολογούμενες δεξαμενές, φορτάμαξες με συστοιχία δοχείων, MEGCs, φορητές δεξαμενές και δεξαμενές-εμπορευματοκιβώτια) ή κενές ακάθαρτες φορτάμαξες και μεγάλα και μικρά εμπορευματοκιβώτια χύμα φέρουν όλα τις κατάλληλες σημάνσεις και ετικέτες, και ότι οι κενές ακάθαρτες δεξαμενές είναι κλειστές και έχουν τον ίδιο βαθμό στεγανότητας σαν να ήταν γεμάτες.
6. Εάν χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες άλλων συμμετεχόντων (συσκευαστή, φορτωτή, πληρωτή, κλπ.), λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να διασφαλίζεται ότι η συμμόρφωση της αποστολής του φορτίου με τις απαιτήσεις του RID. Αναφορικά στα σημεία 1, 2, 3 και 5 μπορεί να γίνεται χρήση των πληροφοριών και στοιχείων των άλλων συμμετεχόντων.
7. Όταν ενεργεί εκ μέρους τρίτου, ο τελευταίος θα πρέπει να ενημερώνει γραπτώς τον αποστολέα για το ότι πρόκειται για επικίνδυνα εμπορεύματα και να του γνωστοποιεί όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που χρειάζεται για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Μεταφορέας

Ο μεταφορέας που αναλαμβάνει τα εμπορεύματα προς μεταφορά θα πρέπει στο σημείο της αναχώρησης, με αντιπροσωπευτικά δείγματα, να εξακριβώνει τα κάτωθι:

1. Τα επικίνδυνα εμπορεύματα προς μεταφορά είναι εγκεκριμένα για μεταφορά σύμφωνα με τον Κανονισμό RID.
2. Όλα τα προβλεπόμενα έγγραφα είναι συνημμένα πάνω στα έγγραφα μεταφοράς τα οποία είναι στις μεταφορικές μονάδες.
3. Οι φορτάμαξες και φορτία δεν έχουν εμφανή ελαττώματα, διαρροές ή ρωγμές, ελλιπή εξοπλισμό, κλπ. (οπτικός έλεγχος).
4. Η ημερομηνία προθεσμίας για τον επόμενο έλεγχο των βυτιοφόρων φορταμαξών, φορταμαξών συστοιχίας δεξαμενών, σταθερών δεξαμενών, αποσυναρμολογούμενων δεξαμενών, φορητών δεξαμενών, δεξαμενών-εμπορευματοκιβωτίων και MEGCs δεν έχει εκπνεύσει.
5. Οι φορτάμαξες δεν είναι υπερφορτωμένες,
6. Οι ετικέτες κινδύνου και οι σημάνσεις που προβλέπονται για τις φορτάμαξες επισυνάπτονται.
7. Ο εξοπλισμός που προβλέπεται στις γραπτές οδηγίες είναι στην καμπίνα του μηχανοδηγού. Όπου είναι κατάλληλο, αυτό θα γίνεται με βάση τα έγγραφα μεταφοράς και τα συνοδευτικά έγγραφα, με οπτική επιθεώρηση της φορτάμαξας ή των εμπορευματοκιβωτίων και, όπου χρειάζεται, του φορτίου.
8. Στις περιπτώσεις 1, 2, 5 και 6 μπορεί να γίνεται χρήση των πληροφοριών και στοιχείων των άλλων συμμετεχόντων στη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων.
9. Εάν παρατηρηθεί παραβίαση των απαιτήσεων του Κανονισμού, σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια, δεν θα γίνεται μεταφορά του φορτίου ώσπου το ζήτημα να διευθετηθεί.
10. Εάν παρατηρηθεί παραβίαση κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, η οποία θα μπορούσε να διακινδυνεύσει την ασφάλεια της επιχείρησης, η αποστολή θα πρέπει να σταματήσει το συντομότερο δυνατό. Η επιχείρηση μεταφοράς μπορεί να συνεχιστεί μόνο όταν η αποστολή συμμορφωθεί με τους αρμόζοντες κανονισμούς σύμφωνα με την έγκριση της αρμόδιας αρχής. Στην περίπτωση που η ζητούμενη συμμόρφωση δεν μπορεί να επιτευχθεί και η εξουσιοδότηση δεν μπορεί να δοθεί για το υπόλοιπο του ταξιδιού, η αρμόδια αρχή (αρχές) θα παρέχουν στο μεταφορέα την απαραίτητη διοικητική βοήθεια. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο μεταφορέας ενημερώσει την αρμόδια αρχή(αρχές) ότι η επικινδυνότητα των μεταφερόμενων εμπορευμάτων δεν του επισημάνθηκε από τον αποστολέα και ότι επιθυμεί, δυνάμει του ισχύοντος νόμου περί μεταφορικών συμβάσεων, να εκφορτώσει, να καταστρέψει τα εμπορεύματα ή να τα καταστήσει αβλαβή.

11. Ο μεταφορέας πρέπει να βεβαιώσει ότι ο διαχειριστής της σιδηροδρομικής υποδομής είναι σε θέση ανά πάσα στιγμή κατά την φόρτωση να έχει άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες για να ελέγξει τις απαιτήσεις της 1.4.3.6 (b).

Παραλήπτης

Ο παραλήπτης έχει την υποχρέωση να μην αρνείται την παραλαβή των εμπορευμάτων χωρίς σοβαρούς λόγους και να επιβεβαιώνει, μετά την εκφόρτωση, ότι έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις του Κανονισμού που τον αφορούν.

Μία φορτάμαξα ή ένα εμπορευματοκιβώτιο μπορεί να επιστρέφεται ή να επαναχρησιμοποιείται μόνο εφόσον ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του RID σχετικά με την εκφόρτωση.

Εάν χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες άλλων συμμετεχόντων (εκφορτωτή, καθαριστή, υπηρεσίας απολύμανσης, κλπ.) θα πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις παραπάνω απαιτήσεις του Κανονισμού.

Φορτωτής

Ο φορτωτής έχει τις παρακάτω συγκεκριμένες υποχρεώσεις:

1. Να παραδίδει τα επικίνδυνα εμπορεύματα στο μεταφορέα μόνο εάν είναι εξουσιοδοτημένα προς μεταφορά σύμφωνα με τον Κανονισμό.
2. Να ελέγχει, στην παράδοση προς μεταφορά συσκευασμένων επικίνδυνων εμπορευμάτων ή ακαθάριστων κενών συσκευασιών, εάν η συσκευασία είναι φθαρμένη. Σε περίπτωση που η συσκευασία ενός κόλου είναι φθαρμένη, ιδιαίτερα αν δεν είναι στεγανό και υπάρχουν διαρροές ή πιθανότητα διαρροών της επικίνδυνης ουσίας δεν θα πρέπει να παραδίδεται έως ότου επισκευαστεί η φθορά. Αυτή η υποχρέωση ισχύει επίσης για κενές ακαθάριστες συσκευασίες.
3. Να συμμορφώνεται με τις ειδικές απαιτήσεις φόρτωσης και χειρισμού όταν φορτώνει επικίνδυνα εμπορεύματα σε μια φορτάμαξα, ή μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο.
4. Να τηρεί τις απαιτήσεις των σημάνσεων πάνω στη φορτάμαξα ή το μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο ή των πορτοκαλί πινακίδων πάνω στη φορτάμαξα ή το μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο κατά την απευθείας παράδοση επικίνδυνων εμπορευμάτων προς μεταφορά.
5. Να συμμορφώνεται κατά τη φόρτωση κόλων, με τις απαγορεύσεις περί μικτής φόρτωσης λαμβάνοντας υπόψη επικίνδυνα εμπορεύματα που βρίσκονται ήδη στη φορτάμαξα ή σε μεγάλο εμπορευματοκιβώτιο.
6. Στις περιπτώσεις 1, 4 και 5 μπορεί να γίνεται χρήση των πληροφοριών και στοιχείων των άλλων συμμετεχόντων στη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Συσκευαστής

Ο συσκευαστής θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα κάτωθι:

1. Τις απαιτήσεις σχετικά με τις συνθήκες συσκευασίας, ή συνθήκες μικτής συσκευασίας και
2. Τις απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση και την επισήμανση των κόλων, όταν προετοιμάζει κόλα προς μεταφορά.

Πληρωτής

Ο πληρωτής έχει τις κάτωθι συγκεκριμένες υποχρεώσεις:

1. Πριν την πλήρωση των δεξαμενών, οι δεξαμενές και ο εξοπλισμός τους θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι είναι τεχνικά σε ικανοποιητική κατάσταση.
2. Η ημερομηνία προθεσμίας για τον επόμενο έλεγχο των βυτιοφόρων φορταμαξών, φορταμαξών συστοιχίας δεξαμενών, βαγονιών με αποσυναρμολογούμενες δεξαμενές, φορητών δεξαμενών, δεξαμενών – εμπορευματοκιβωτίων και MEGCs δεν θα πρέπει να έχει παρέλθει.
3. Πλήρωση μόνο των δεξαμενών με επικίνδυνα εμπορεύματα τα οποία είναι εγκεκριμένα για μεταφορά στις δεξαμενές αυτές.

4. Κατά την πλήρωση της δεξαμενής, θα πρέπει να τηρούνται οι απαιτήσεις σχετικά με επικίνδυνα εμπορεύματα σε παρακείμενα διαμερίσματα.
5. Κατά την πλήρωση της δεξαμενής, να ελέγχεται ο μέγιστος επιτρεπτός βαθμός πλήρωσης ή η μέγιστη επιτρεπτή μάζα περιεχομένου ανά λίτρο χωρητικότητας για την εκάστοτε ουσία.
6. Μετά την πλήρωση της δεξαμενής, να ελέγχεται η στεγανότητα των συσκευών κλεισίματος.
7. Να διασφαλίζεται ότι δεν προσκολλήθηκαν στο εξωτερικό των δεξαμενών επικίνδυνα υπολείμματα της ουσίας με την οποία πληρώθηκαν οι δεξαμενές.
8. Κατά την προετοιμασία επικίνδυνων εμπορευμάτων για μεταφορά, θα πρέπει οι πορτοκαλί πινακίδες και κάρτες ή ετικέτες που υπαγορεύονται, να επισυνάπτονται στις δεξαμενές, στις φορτάμαξες και στα μεγάλα ή μικρά εμπορευματοκιβώτια σύμφωνα με τις απαιτήσεις.
9. Έλεγχος πριν και μετά την πλήρωση των βυτιοφόρων φορταμαξών με υγροποιημένο αέριο σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις ελέγχου.
10. Κατά τη φόρτωση χύμα φορταμαξών ή εμπορευματοκιβωτίων με επικίνδυνα εμπορεύματα, θα πρέπει να τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου 7.3 «Διατάξεις που αφορούν στη μεταφορά χύμα».

Χειριστής εμπορευματοκιβωτίων-δεξαμενών/ φορητών δεξαμενών

Ο χειριστής εμπορευματοκιβωτίων-δεξαμενών/ φορητών δεξαμενών έχει τις εξής υποχρεώσεις :

1. Τήρηση των απαιτήσεων για την κατασκευή, εξοπλισμό, ελέγχους και σήμανση.
2. Διασφάλιση ότι η συντήρηση των κελυφών και του εξοπλισμού τους γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι, υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, το εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή/ φορητή δεξαμενή ικανοποιούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού έως την επόμενη επιθεώρηση.
3. Πραγματοποίηση εκτενούς ελέγχου όταν η ασφάλεια του κελύφους ή του εξοπλισμού του είναι πιθανό να έχει ζημιωθεί από κάποια επισκευή, μετατροπή ή ατύχημα.

Χειριστής βυτιοφόρου φορτάμαξας

Ο χειριστής βυτιοφόρου φορτάμαξας έχει τις κάτωθι υποχρεώσεις :

1. Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις για την κατασκευή, εξοπλισμό, ελέγχους και σήμανσεις.
2. Διασφάλιση ότι η συντήρηση των δεξαμενών και του εξοπλισμού τους γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι, υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, η βυτιοφόρος φορτάμαξα ικανοποιεί τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας έως την επόμενη επιθεώρηση.
3. Εκτενής έλεγχος όταν η ασφάλεια της δεξαμενής ή του εξοπλισμού της είναι πιθανό να έχει ζημιωθεί από κάποια επισκευή, μετατροπή ή ατύχημα.

Διαχειριστής σιδηροδρομικής υποδομής

Ο διαχειριστής σιδηροδρομικής υποδομής έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. Τα εσωτερικά σχέδια εκτάκτου ανάγκης για τις περιοχές φόρτωσης τρένων να έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Κεφάλαιο 1.11 του RID.
2. Να έχει άμεση και χωρίς εμπόδια πρόσβαση στις παρακάτω πληροφορίες ανά πάσα στιγμή κατά την φόρτωση:
  - σύνθεση του συρμού υποδεικνύοντας τον αριθμό κάθε φορτάμαξας και τον τύπο φορτάμαξας εάν αυτός δεν συμπεριλαμβάνεται στον αριθμό φορτάμαξας,
  - τους αριθμούς UN των επικίνδυνων εμπορευμάτων που μεταφέρονται εντός ή επί κάθε φορτάμαξας ή σε περίπτωση μεταφοράς μόνο επικίνδυνων εμπορευμάτων συσκευασμένων σε περιορισμένες ποσότητες σύμφωνα με το Κεφάλαιο 3.4, πληροφορίες που να υποδεικνύουν την παρουσία τους όταν απαιτείται σήμανση της φορτάμαξας ή του μεγάλου εμπορευματοκιβωτίου σύμφωνα με το Κεφάλαιο 3.4,
  - τη θέση κάθε φορτάμαξας στον συρμό (διάταξη φορταμαξών)

Εκφορτωτής

Ο εκφορτωτής έχει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να εξακριβώνει ότι έχουν εκφορτωθεί τα σωστά εμπορεύματα συγκρίνοντας τις σχετικές πληροφορίες του εγγράφου μεταφοράς με τις πληροφορίες του κόλου, του εμπορευματοκιβωτίου, της δεξαμενής, του MEGC ή της φορτάμαξας.
2. Να ελέγχει, πριν και κατά τη διάρκεια της εκφόρτωσης, εάν οι συσκευασίες, η δεξαμενή, η φορτάμαξα ή το εμπορευματοκιβώτιο έχουν υποστεί φθορές. Σε περίπτωση που οι φθορές θέτουν σε κίνδυνο τις εργασίες εκφόρτωσης να διασφαλίζει τη μη εκτέλεση της εκφόρτωσης έως τη λήψη κατάλληλων μέτρων.
3. Συμμόρφωση με όλες τις σχετικές απαιτήσεις που αφορούν την εκφόρτωση.
4. Αμέσως μετά την εκφόρτωση της δεξαμενής, της φορτάμαξας ή του εμπορευματοκιβωτίου να αφαιρεί επικίνδυνα υπολείμματα που έχουν τυχόν προσκολληθεί στο εξωτερικό μέρος της δεξαμενής, του οχήματος ή του εμπορευματοκιβωτίου κατά τη διάρκεια της εκφόρτωσης και να διασφαλίζει το κλείσιμο των βαλβίδων και των ανοιγμάτων επισκόπησης.
5. Να διασφαλίζει την εκτέλεση της προβλεπόμενης διαδικασίας καθαρισμού και απολύμανσης των φορταμαξών ή εμπορευματοκιβωτίων.
6. Να διασφαλίζει ότι οι φορτάμαξες και τα εμπορευματοκιβώτια αφού εκκενωθούν, καθαριστούν και απολυμανθούν δεν φέρουν ετικέτες και πινακίδες πορτοκαλί χρώματος.
7. Εάν χρησιμοποιούνται υπηρεσίες άλλων συμμετεχόντων (καθαριστής, υπηρεσία απολύμανσης, κλπ.) θα πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού.

Ταξινόμηση επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων και κατάλογος επικίνδυνων εμπορευμάτων (Μέρος 2 και 3 του Κανονισμού)

Οι κλάσεις των επικίνδυνων εμπορευμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό RID παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.1. Κάθε καταχώρηση επικίνδυνης ουσίας ή μείγματος σε μία κλάση ταξινομείται με έναν αριθμό UN με τους εξής τύπους καταχωρήσεων: α) μοναδικές καταχωρήσεις για σαφώς καθορισμένες ουσίες ή είδη συμπεριλαμβανομένων των καταχωρήσεων για ουσίες που καλύπτουν διάφορα ισομερή π.χ. UN 1090 ΑΚΕΤΟΝΗ, β) γενικές καταχωρήσεις για μία σαφώς καθορισμένη ομάδα ουσιών ή ειδών, που δεν είναι εκτός άλλως οριζόμενες (ε.α.ο.) καταχωρήσεις π.χ. UN 1133 ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ, γ) ειδικές ε.α.ο. καταχωρήσεις που καλύπτουν ομάδα ουσιών ή ειδών συγκεκριμένης χημικής ή τεχνικής φύσης, εκτός αν άλλως ορίζονται (ε.α.ο.) π.χ. UN 1987 ΑΛΚΟΟΛΕΣ, ΕΥΦΛΕΚΤΑ, Ε.Α.Ο., δ) γενικές ε.α.ο. καταχωρήσεις που καλύπτουν ομάδα ουσιών ή ειδών με μία ή περισσότερες επικίνδυνες ιδιότητες, εκτός αν άλλως ορίζονται π.χ. UN 1993 ΕΥΦΛΕΚΤΟ ΥΓΡΟ, Ε.Α.Ο.

Για λόγους συσκευασίας, ουσίες των κλάσεων 3, 4.1 (εκτός των αυτενεργών ουσιών), 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8 και 9 αποδίδονται σε ομάδες συσκευασίας σύμφωνα με το βαθμό επικινδυνότητας που παρουσιάζουν:

- Ομάδα συσκευασίας I: Ουσίες υψηλού κινδύνου,
- Ομάδα συσκευασίας II: Ουσίες μετρίου κινδύνου,
- Ομάδα συσκευασίας III: Ουσίες χαμηλού κινδύνου.

Οι βασικές απαιτήσεις αναφορικά στην ταξινόμηση επικίνδυνων ουσιών, διαλυμάτων και μειγμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό RID περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

- Τήρηση των αρχών και των διατάξεων ταξινόμησης ουσιών, διαλυμάτων και μειγμάτων του Μέρους 2 του RID (Μέρος 2 Ταξινόμηση). Τα επικίνδυνα εμπορεύματα που καλύπτονται από τις επικεφαλίδες μιας κλάσης ορίζονται σύμφωνα με τις ιδιότητές τους και τα κριτήρια της αντίστοιχης κλάσης. Ειδικότερα η ταξινόμηση επικίνδυνων εμπορευμάτων σε μία κλάση και σε μια ομάδα συσκευασίας γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια RID που αναφέρονται στην κλάση και η απόδοση ενός ή περισσότερων δευτερογενών κινδύνων σε μία επικίνδυνη ουσία ή είδος γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια της κλάσης ή κλάσεων που αντιστοιχούν στους κινδύνους αυτούς. Όλες οι καταχωρήσεις επικίνδυνων εμπορευμάτων περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α του Κεφαλαίου 3.2 με αριθμητική σειρά σύμφωνα με τον αριθμό UN. Ο Πίνακας αυτός περιέχει σχετικές πληροφορίες για τα επικίνδυνα εμπορεύματα, όπως ονομασία, κλάση, ομάδα συσκευασίας, ετικέτα/ ετικέτες που πρέπει να

επικολλούνται, διατάξεις για συσκευασία και μεταφορά. Επιπλέον είναι διαθέσιμος ένας αλφαβητικός κατάλογος καταχωρήσεων.

- Εμπορεύματα που δεν αναφέρονται ονομαστικά (ουσίες που δεν έχουν μοναδικές καταχωρήσεις στον Πίνακα Α του Κεφαλαίου 3.2 και δεν αποτελούν ουσίες μη αποδεκτές για μεταφορά) πρέπει να καταχωρούνται στη σχετική κλάση σύμφωνα με τη διαδικασία της § 2.1.3. Επιπλέον θα προσδιορίζονται οι δευτερογενείς κίνδυνοι (εάν υπάρχουν), η ομάδα συσκευασίας (εάν υπάρχει) και ο σχετικός αριθμός UN. Οι κατάλογοι ομαδικών καταχωρήσεων κάθε κλάσης αποτελούν δέντρα αποφάσεων και υποδεικνύουν τις παραμέτρους για την επιλογή της σχετικής ομαδικής καταχώρησης (UN).
- Ουσίες συμπεριλαμβανομένων διαλυμάτων και μειγμάτων που δεν αναφέρονται ονομαστικά ταξινομούνται σύμφωνα με το βαθμό επικινδυνότητάς τους με βάση τα κριτήρια των διαφόρων Κλάσεων. Οι κίνδυνοι που παρουσιάζουν οι ουσίες προσδιορίζονται με βάση τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά και τις φυσιολογικές τους ιδιότητες.
- Τήρηση της σειράς προτεραιότητας υπερισχύοντα κινδύνου για την καταχώρηση μιας ουσίας, διαλύματος ή μείγματος σε μία κλάση ή ομάδα ουσιών σε περίπτωση που τα χαρακτηριστικά κινδύνου της ουσίας, διαλύματος ή μείγματος εμπίπτουν σε περισσότερες από μία κλάσεις ή ομάδες ουσιών. Εάν το παραπάνω δεν είναι δυνατό η ταξινόμηση της ουσίας σε μία κλάση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τον Πίνακα προτεραιότητας κινδύνων του RID.
- Όταν η Κλάση μιας ουσίας είναι αβέβαιη και παραπέμπεται για περαιτέρω έλεγχο, πρέπει να δίδεται μια δοκιμαστική Κλάση, κατάλληλη ονομασία αποστολής και αριθμός UN με βάση τις γνώσεις του αποστολέα για την ουσία και την εφαρμογή των κριτηρίων ταξινόμησης του Κεφαλαίου 2.2. Στην περίπτωση αυτή χρησιμοποιείται η πιο αυστηρή ομάδα συσκευασίας δυνατή για την κατάλληλη ονομασία αποστολής, ενώ η ονομασία αποστολής θα συμπληρώνεται με τη λέξη «ΔΕΙΓΜΑ».
- Επικίνδυνα εμπορεύματα που περιέχονται ή ορίζονται στους καταλόγους ουσιών μη αποδεκτών για μεταφορά δεν θα πρέπει να γίνονται αποδεκτά από μεταφορά.

Σχέδια ασφάλειας (security plans)

Τα σχέδια ασφάλειας πρέπει να συντάσσονται σε περίπτωση μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων ισχυρών συνεπειών δηλαδή εμπορευμάτων που έχουν το ενδεχόμενο χρήσης σε τρομοκρατική πράξη και τα οποία πιθανώς να προκαλούν σοβαρές συνέπειες όπως μαζικές απώλειες ή μαζικές καταστροφές. Τα σχέδια ασφάλειας πρέπει να περιλαμβάνουν κατ'ελάχιστο τα κάτωθι:

- Καθήκοντα προσωπικού αναφορικά στην ασφάλεια. Το προσωπικό πρέπει να έχει τα απαιτούμενα προσόντα με την κατάλληλη δικαιοδοσία να φέρει εις πέρας τα καθήκοντά του.
- Αρχεία των επικινδύνων εμπορευμάτων ή τύπων των επικινδύνων εμπορευμάτων.
- Επισκόπηση των διαδικασιών και εκτίμηση των κινδύνων ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων στάσεων για τη μεταφορική διαδικασία, της φύλαξης των επικινδύνων εμπορευμάτων στη φορτάμαξα, δεξαμενών ή εμπορευματοκιβωτίων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από το ταξίδι και της ενδιάμεσης αποθήκευσης επικινδύνων εμπορευμάτων κατά τη διαδρομή μεταφοράς ή κατά τη μεταφόρτωση μεταξύ μονάδων.
- Σαφή δήλωση των μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται για τη μείωση των κινδύνων ασφάλειας, ισόμετρα με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων:
  - της εκπαίδευσης
  - της πολιτικής ασφάλειας (π.χ. ανταπόκριση σε συνθήκες ισχυρής απειλής, επαλήθευση αναγνώρισης του νέου προσωπικού)
  - των διαδικασιών λειτουργίας (επιλογή/ χρήση γνωστών διαδικασιών, πρόσβαση σε επικίνδυνα εμπορεύματα σε ενδιάμεση προσωρινή αποθήκευση, εγγύτητα σε ευπαθείς υποδομές, κλπ.)
  - του εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για τη μείωση των κινδύνων ασφάλειας
- Αποτελεσματικές και ενημερωμένες διαδικασίες για την αναφορά και την αντιμετώπιση απειλών ασφάλειας, παραβίασης της ασφάλειας ή συμβάντων ασφάλειας.

- Διαδικασίες για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των σχεδίων ασφάλειας και διαδικασίες για την περιοδική επανεξέταση και εκσυγχρονισμό των σχεδίων ασφάλειας.
- Μέτρα για τη διασφάλιση της φυσικής ασφάλειας των πληροφοριών μεταφοράς που περιέχονται στο σχέδιο ασφάλειας.
- Μέτρα για τη διασφάλιση ότι η διανομή των πληροφοριών που συνδέονται με τη μεταφορική διαδικασία και περιέχονται στο σχέδιο ασφάλειας περιορίζεται μόνο σε εκείνους που είναι απαραίτητο να τις διαθέτουν.

Σύμβουλος Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ)

Κάθε επιχείρηση, οι δραστηριότητες της οποίας περιλαμβάνουν τη μεταφορά, ή τη σχετική συσκευασία, φόρτωση, πλήρωση ή εκφόρτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων σιδηροδρομικώς πρέπει να διορίζει έναν ή περισσότερους Συμβούλους Ασφαλείας για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ), υπεύθυνους για την αποφυγή κινδύνων εγγενών σε τέτοιες δραστηριότητες όσον αφορά σε άτομα, ιδιοκτησίες και στο περιβάλλον.

Ο ΣΑΜΕΕ πρέπει να κατέχει επαγγελματικό πιστοποιητικό εκπαίδευσης ισχύον για σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Το πιστοποιητικό ισχύει για ένα μόνο τύπο από τα επικίνδυνα εμπορεύματα που αναφέρονται παρακάτω και για τα οποία ο σύμβουλος εξετάστηκε επιτυχώς:

- κλάση 1
- κλάση 2
- κλάση 7
- κλάση 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 και 9
- UN 1202, 1203, 1223, 3475 και καύσιμα αεροπλάνων ταξινομημένα υπό UN Αριθ. 1268 ή 1863.

Το πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη και ανανεώνεται με παρακολούθηση και εξέταση ανανεωτικής εκπαίδευσης.

Σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχείρησης, ο Σύμβουλος Ασφαλείας έχει τα ακόλουθα συγκεκριμένα καθήκοντα:

- Παρακολούθηση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζουν τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων.
- Παροχή συμβουλών στην επιχείρηση για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων.
- Μεριμνά για την κατάρτιση ετήσιας αναφοράς προς τη διοίκηση της επιχείρησης ή την τοπική δημόσια αρχή, ως προς τις δραστηριότητες της επιχείρησης σχετικά με τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Οι αναφορές φυλάσσονται επί πέντε έτη και τίθενται στη διάθεση των εθνικών αρχών, εφόσον ζητηθούν.

Επιπλέον τα καθήκοντα του συμβούλου περιλαμβάνουν την εξέταση και παρακολούθηση των ακόλουθων πρακτικών και διαδικασιών:

- Διαδικασίες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζουν την αναγνώριση των επικίνδυνων εμπορευμάτων που μεταφέρονται.
- Την πρακτική της επιχείρησης στο συνυπολογισμό ειδικών απαιτήσεων σε σχέση με τα επικίνδυνα εμπορεύματα που μεταφέρονται κατά την αγορά μεταφορικών μέσων.
- **Διαδικασίες για τον έλεγχο του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά, τη φόρτωση ή εκφόρτωση των επικίνδυνων εμπορευμάτων.**
- Κατάλληλη **εκπαίδευση των εργαζομένων** της επιχείρησης και τήρηση των αρχείων εκπαίδευσης.
- Εφαρμογή κατάλληλων **σχεδίων έκτακτης ανάγκης** στην περίπτωση ατυχήματος ή συμβάντος που μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια κατά τη μεταφορά, φόρτωση ή εκφόρτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων.
- Διερεύνηση/ανάλυση και όπου είναι απαραίτητο, σύνταξη **αναφοράς σχετικά με σοβαρά ατυχήματα, συμβάντα ή σοβαρές παραβάσεις** που καταγράφονται κατά τη μεταφορά, φόρτωση ή εκφόρτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων.
- Εφαρμογή κατάλληλων μέτρων για την αποφυγή επανάληψης ατυχημάτων, συμβάντων ή σοβαρών παραβάσεων.

- Συνυπολογισμό των νομικών προδιαγραφών και ειδικών απαιτήσεων σχετικών με τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων κατά την επιλογή και χρήση υπερβολάβων ή τρίτων.
- Επιβεβαίωση ότι το προσωπικό στη μεταφορά, φόρτωση ή εκφόρτωση των επικίνδυνων εμπορευμάτων έχει στη διάθεσή του **διαδικασίες λειτουργίας και οδηγίες**.
- Εισαγωγή μέτρων για την **πρόληψη και έλεγχο των κινδύνων σχετικά με τη μεταφορά, τη φόρτωση ή εκφόρτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων**.
- Εφαρμογή μεθόδων επιθεώρησης ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη, στα οχήματα, των **εγγράφων μεταφοράς και των εξοπλισμών ασφαλείας** που πρέπει να συνοδεύουν τις μεταφορές και τη συμμόρφωση των εν λόγω εγγράφων και εξοπλισμών με τις οικείες ρυθμίσεις και κανονισμούς.
- Εφαρμογή μεθόδων επιθεώρησης για την εξασφάλιση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σχετικά με τη φόρτωση και εκφόρτωση.
- Υπάρξη κατάλληλου **σχεδίου ασφαλείας**.

Αναφορά συμβάντων σχετικών με επικίνδυνα εμπορεύματα

Εάν λάβει χώρα ένα σοβαρό ατύχημα ή συμβάν κατά τη φόρτωση, πλήρωση, μεταφορά ή εκφόρτωση επικίνδυνων εμπορευμάτων σε επικράτεια Συμβαλλόμενου Κράτους στον RID, ο φορτωτής, ο πληρωτής, ο μεταφορέας ή ο παραλήπτης αντίστοιχα θα πρέπει να εξακριβώσει ότι μία αναφορά συμβάντος σύμφωνη με το πρότυπο που ορίζεται στην §1.8.5.4 του RID υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του Συμβαλλόμενου Κράτους στον RID.

Το Συμβαλλόμενο Κράτος στον RID εάν απαιτείται υποβάλλει αναφορά στη Γραμματεία της ΟΤΙF για ενημέρωση των υπόλοιπων Συμβαλλόμενων Κρατών στον RID.

Ειδικότερα ένα περιστατικό υπόκειται σε αναφορά (βλ. § 1.8.5.4 υπόδειγμα αναφοράς συμβάντων κατά τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων σύμφωνα με RID/ADR 1.8.5) εάν επικίνδυνα εμπορεύματα απελευθερώθηκαν ή αν υπήρξε επικείμενος κίνδυνος απώλειας προϊόντος, τραυματισμός, βλάβη υλικού ή περιβάλλοντος ή αν ενεπλάκησαν οι αρχές και πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια:

Ως τραυματισμός νοείται ένα συμβάν κατά το οποίο θάνατος ή τραυματισμός που συνδέεται άμεσα με τα επικίνδυνα εμπορεύματα, έχει συμβεί και όπου ο τραυματισμός :

- α) απαιτεί ιατρική εντατική φροντίδα
- β) απαιτεί παραμονή σε νοσοκομεία για μία τουλάχιστον ημέρα ή
- γ) έχει ως αποτέλεσμα την ανικανότητα εργασίας για τουλάχιστον τρεις συνεχόμενες ημέρες

Ως απώλεια προϊόντος νοείται η απελευθέρωση επικίνδυνων εμπορευμάτων :

- α) Κατηγορίας μεταφοράς 0 ή 1 σε ποσότητες 50 kg/ 50 l ή περισσότερο
- β) Κατηγορίας μεταφοράς 2 σε ποσότητες 333 kg/ 333 l ή περισσότερο
- γ) Κατηγορίας μεταφοράς 3 ή 4 σε ποσότητες 1000 kg/ 1000 l ή περισσότερο

Το κριτήριο της απώλειας εφαρμόζεται επίσης εάν υπήρξε επικείμενος κίνδυνος απώλειας προϊόντος στις παραπάνω ποσότητες.

Χρήση συσκευασιών, ενδιάμεσων εμπορευματοκιβωτίων για μεταφορά χύμα (IBCs), μεγάλων συσκευασιών και δεξαμενών (Μέρος 4 του Κανονισμού)

Η χρήση των συσκευασιών, συμπεριλαμβανομένων εμπορευματοκιβωτίων μεσαίας χωρητικότητας για μεταφορά χύμα (IBC) και μεγάλων συσκευασιών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου 4.1 του Κανονισμού. Τα επικίνδυνα εμπορεύματα πρέπει να είναι συσκευασμένα σε καλής ποιότητας

συσκευασίες, συμπεριλαμβανομένων IBC και μεγάλων συσκευασιών, που πρέπει να είναι ανθεκτικές ώστε να αντέχουν τα χτυπήματα και τα φορτία που συμβαίνουν συνήθως κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της μεταφόρτωσης μεταξύ μεταφορικών μονάδων και αποθηκών. Επιπλέον οι συσκευασίες πρέπει να είναι κατασκευασμένες και κλεισμένες έτσι ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε διαρροή του περιεχομένου κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας προς μεταφορά που θα μπορούσε να προκληθεί σε κανονικές συνθήκες μεταφοράς, από δόνηση, ή αλλαγές στη θερμοκρασία, την υγρασία ή την πίεση (που προκύπτουν από υψόμετρο, για παράδειγμα).

Για τα επικίνδυνα εμπορεύματα όλων των κλάσεων 1 έως 9 που μεταφέρονται δίδονται κατάλληλες οδηγίες συσκευασίας οι οποίες καταδεικνύουν τις αποδεκτές μεμονωμένες και συνδυασμένες συσκευασίες. Οι οδηγίες συσκευασίας υποδιαιρούνται σε τρία υπομήματα ανάλογα με τον τύπο των συσκευασιών για τον οποίο ισχύουν: α) συσκευασίες εκτός των IBCs και των μεγάλων συσκευασιών (υποδεικνύονται από έναν αλφαριθμητικό κώδικα που ξεκινά με το γράμμα «P» ή «R» για συσκευασίες χαρακτηριστικές των οδηγιών RID και ADR, βλ. § 4.1.4.1 του Κανονισμού), β) IBCs (υποδεικνύονται από έναν αλφαριθμητικό κώδικα που ξεκινά με τα γράμματα «IBC» βλ. § 4.1.4.2 και γ) μεγάλες συσκευασίες (υποδεικνύονται από έναν αλφαριθμητικό κώδικα που ξεκινά με τα γράμματα «LP» βλ. § 4.1.4.3). **Εκτός από τις οδηγίες συσκευασίας μπορούν να υπάρχουν ειδικές διατάξεις συσκευασίας στην οδηγία συσκευασίας για μεμονωμένες ουσίες ή είδη :** «PP» για συσκευασίες εκτός των IBC και των μεγάλων συσκευασιών, ή «RR» για ειδικές διατάξεις χαρακτηριστικές των οδηγιών RID και ADR, «B» για IBCs ή «BB» για ειδικές διατάξεις συσκευασίας χαρακτηριστικές των οδηγιών RID και ADR και «L» για μεγάλες συσκευασίες. Αναλυτικός κατάλογος των οδηγιών συσκευασίας δίνεται στην § 4.1.4 του Κανονισμού.

Η χρήση των φορητών δεξαμενών και εμπορευματοκιβωτίων αερίων πολλαπλών στοιχείων (MEGCs) πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου 4.2 του Κανονισμού. Για τα επικίνδυνα εμπορεύματα που επιτρέπεται να μεταφέρονται με φορητές δεξαμενές δίνονται κατάλληλες οδηγίες και ειδικές διατάξεις για τις φορητές δεξαμενές. Οι οδηγίες φορητής δεξαμενής εφαρμόζονται στα επικίνδυνα εμπορεύματα όλων των Κλάσεων 1 έως 9 και καθορίζουν τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται για μία φορητή δεξαμενή όταν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά συγκεκριμένων ουσιών. Κάθε οδηγία φορητής δεξαμενής αναγνωρίζεται από έναν αλφαριθμητικό κωδικό (π.χ. T1). Για παράδειγμα οι οδηγίες φορητής δεξαμενής T1 έως T22 καθορίζουν την ελάχιστη ισχύουσα πίεση δοκιμής, το ελάχιστο πάχος κελύφους (σε mm χάλυβα αναφοράς) και τις απαιτήσεις εκτόνωσης πίεσης και ανοίγματος πυθμένα για υγρές και στερεές ουσίες των κλάσεων 3 έως 9.

Οι ειδικές διατάξεις για φορητές δεξαμενές καταχωρούνται σε ορισμένες ουσίες για να υποδείξουν διατάξεις οι οποίες είναι επιπρόσθετες ή αντί εκείνων που δίνονται από τις οδηγίες φορητής δεξαμενής ή τις απαιτήσεις στο Κεφάλαιο 6.7. Οι ειδικές διατάξεις για φορητές δεξαμενές αναγνωρίζονται από έναν αλφαριθμητικό κωδικό που αρχίζει με τα γράμματα “TP”. Ο κατάλογος των ειδικών διατάξεων για φορητές δεξαμενές δίνεται στην § 4.2.5.3.

Η χρήση βυτιοφόρων φορταμαζών, αποσυνδεδεμένων δεξαμενών, εμπορευματοκιβωτίων-δεξαμενών και δεξαμενών -κινητών αμαξωμάτων με κελύφη κατασκευασμένα από μεταλλικό υλικό και φορταμαζών συστοιχίας δεξαμενών και εμπορευματοκιβωτίων αερίων πολλαπλών στοιχείων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου 4.3 του Κανονισμού. Η κατασκευή, ο εξοπλισμός, η έγκριση τύπου, οι έλεγχοι και οι σημάνσεις των βυτιοφόρων φορταμαζών και λοιπών δεξαμενών πρέπει να είναι σύμφωνες με το Κεφάλαιο 6.8. Μια ουσία που υπόκειται στον RID μπορεί να μεταφέρεται σε βυτιοφόρες φορτάμαξες, αποσυνδεδεμένες δεξαμενές, φορτάμαξες συστοιχίας δεξαμενών, δεξαμενές-εμπορευματοκιβώτια, δεξαμενές-κινητά αμαξώματα και MEGCs μόνο όταν γίνεται πρόβλεψη για κωδικό δεξαμενής σύμφωνα με τις § 4.3.3.1.1 και 4.3.4.1.1 στη Στήλη (12) του Πίνακα A στο Κεφάλαιο 3.2. Οι κωδικοί αναγνώρισης παράγονται από γράμματα ή αριθμούς σε δεδομένη σειρά και αντιστοιχούν στις ελάχιστες αυστηρές απαιτήσεις κατασκευής οι οποίες είναι αποδεκτές για τη συγκεκριμένη επικίνδυνη ουσία εκτός εάν καθορίζεται αλλιώς στο Κεφάλαιο 4.3 ή στο Κεφάλαιο 6.8. Για ορισμένες ουσίες, οι δεξαμενές, οι φορτάμαξες συστοιχίας δεξαμενών ή τα MEGCs υπόκεινται σε επιπρόσθετες ειδικές διατάξεις. Αναλυτικά η κωδικοποίηση των δεξαμενών, των ειδικών διατάξεων και οι σχετικές επεξηγήσεις τους δίνονται στο Κεφάλαιο 4.3.

Διαδικασίες αποστολής (Μέρος 5 του Κανονισμού)

Το Μέρος αυτό καθορίζει τις διατάξεις αναφορικά στην επισήμανση, τη σήμανση και την τεκμηρίωση και, όπου απαιτείται, την έγκριση των αποστολών φορτίων και την εκ των προτέρων κοινοποίηση.

Αναφορικά στη σήμανση και επισήμανση των επικίνδυνων εμπορευμάτων θα πρέπει να τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου 5.2. Εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά στον RID, ο αριθμός UN που σχετίζεται με τα επικίνδυνα εμπορεύματα που περιέχονται, πρέπει να σημαίνεται ευανάγνωστα και ανεξίτηλα σε κάθε κόλο. Στην περίπτωση ασυσκευαστων ειδών η σήμανση πρέπει να εκτίθεται στο είδος, στην βάση του ή στη διάταξη χειρισμού, αποθήκευσης ή εκκίνησής του. Επιπλέον όλες οι σημάνσεις των κόλων πρέπει να εύκολα ορατές, ευανάγνωστες και ικανές να ανθίστανται σε έκθεση στις κλιματικές συνθήκες ανοιχτού χώρου χωρίς ουσιαστική μείωση της αποτελεσματικότητάς τους. Οι ετικέτες πρέπει να ικανοποιούν τις σχετικές διατάξεις και να συμμορφώνονται, όσον αφορά το χρώμα, τα σύμβολα και τη γενική μορφή, με τα υποδείγματα του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι είναι αποδεκτά αντίστοιχα πρότυπα που απαιτούνται για άλλους τρόπους μεταφοράς, όταν αυτά έχουν μικρές παραλλαγές που δεν επηρεάζουν την καταφανή έννοια της ετικέτας.

Αναφορικά στη σήμανση και τοποθέτηση πινακίδων θα πρέπει να τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Κεφαλαίου 5.3. Όπως και όπου απαιτείται, οι πινακίδες πρέπει να επισυνάπτονται στην εξωτερική επιφάνεια των εμπορευματοκιβωτίων, MEGCs, εμπορευματοκιβωτίων – δεξαμενών, φορητών δεξαμενών και φορταμαξών. Οι πινακίδες πρέπει να ανταποκρίνονται στις ετικέτες που απαιτούνται στη Στήλη (5) και, όπου αυτό χρειάζεται, στη Στήλη (6) του Πίνακα Α του Κεφαλαίου 3.2 για τα επικίνδυνα εμπορεύματα που περιέχονται στο εμπορευματοκιβώτιο, MEGC, εμπορευματοκιβώτιο-δεξαμενή, φορητή δεξαμενή ή φορτάμαξα και πρέπει να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές που δίνονται στην § 5.3.1.7. Οι πινακίδες πρέπει να απεικονίζονται σε φόντο αντίθετου χρώματος, ή να έχουν οριακή γραμμή με τελείες ή συνεχή.

Οι πινακίδες χρώματος πορτοκαλί προσαρτώνται σε κάθε πλευρά βυτιοφόρου φορτάμαξας, φορτάμαξας συστοιχίας δεξαμενών, φορτάμαξας με αποσυνδεδεμένες δεξαμενές, εμπορευματοκιβωτίου-δεξαμενής, MEGC, φορητής δεξαμενής, φορτάμαξας για τη μεταφορά χύμα, μικρού ή μεγάλου εμπορευματοκιβωτίου για τη μεταφορά χύμα, φορτάμαξας και εμπορευματοκιβωτίου που μεταφέρει συσκευασμένα ραδιενεργά υλικά με ένα μοναδικό αριθμό UN, που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων για τα οποία δίνεται ένας αριθμός αναγνώρισης κινδύνου (βλ. στήλη (20) του Πίνακα Α του Κεφαλαίου 3.2). Οι πορτοκαλί πινακίδες πρέπει να φέρουν τον αριθμό αναγνώρισης κινδύνου και τον αριθμό UN, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της § 5.3.2. Εκτός από τα παραπάνω χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση και άλλες πινακίδες-σήματα όπως σήματα για ουσίες σε αυξημένη θερμοκρασία, για περιβαλλοντικά επικίνδυνες ουσίες, κλπ.

Κάθε μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων που καλύπτεται από τον RID πρέπει να συνοδεύεται από τεκμηρίωση όπως καθορίζεται στο Κεφάλαιο 5.4. Ο αποστολέας πρέπει να παραδίδει στον μεταφορέα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σε μορφή έγγραφης τεκμηρίωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού. Ειδικότερα, τα έγγραφα μεταφοράς (ή το έγγραφο μεταφοράς) πρέπει να περιέχουν για κάθε μία από τις επικίνδυνες ουσίες, υλικά ή είδη που παραδίνονται προς μεταφορά όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σύμφωνα με την § 5.4.1 (αριθμός UN, ονομασία αποστολής και τεχνική ονομασία, ομάδα συσκευασίας, αριθμός και περιγραφή-κωδικοί συσκευασίας των κόλων, συνολικές ποσότητες επικίνδυνων εμπορευμάτων, ονομασία και διεύθυνση αποστολέα και παραλήπτη, κλπ.)

Για τη μεταφορά μειγμάτων σε βυτιοφόρες φορτάμαξες, φορτάμαξες συστοιχίας δεξαμενών, φορτάμαξες με αποσυνδεδεμένες δεξαμενές, φορητές δεξαμενές, εμπορευματοκιβώτια-δεξαμενές ή MEGCs, πρέπει να υποδεικνύεται η σύνθεση του μείγματος ως ποσοστό του όγκου ή ως ποσοστό της μάζας. **Συστατικά κάτω από 1% δεν χρειάζονται να υποδεικνύονται.**

Το έγγραφο μεταφοράς πρέπει να συμπληρώνεται σε μία ή περισσότερες γλώσσες, μία από τις οποίες πρέπει να είναι τα Αγγλικά, Γαλλικά ή τα Γερμανικά, εκτός αν οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων στη μεταφορική επιχείρηση χωρών προβλέπει διαφορετικά.

Για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να υπάρχουν κατάλληλες έγγραφες οδηγίες σύμφωνα με τον RID στην καμπίνα του οδηγού οι οποίες να είναι άμεσα διαθέσιμες (βλ. § 5.4.3 Έγγραφες οδηγίες και Ενέργειες στην περίπτωση ατυχήματος ή συμβάντος στο οποίο ενέχονται ή ενδέχεται να ενέχονται επικίνδυνα εμπορεύματα). Ειδικότερα πριν την έναρξη του ταξιδιού, ο μεταφορέας παρέχει στον οδηγό τις έγγραφες οδηγίες σε γλώσσα την οποία μπορεί να αναγνώσει και κατανοήσει και είναι υπεύθυνος για την διασφάλιση ότι ο οδηγός κατανοεί τις οδηγίες και είναι ικανός να τις εκτελέσει ορθά. Επιπλέον ο μεταφορέας ενημερώνει τον οδηγό για τα επικίνδυνα εμπορεύματα που έχουν φορτωθεί. Ο οδηγός πρέπει να συμβουλευτεί τις έγγραφες οδηγίες σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί σε περίπτωση ατυχήματος ή συμβάντος.

Απαιτήσεις για την κατασκευή και έλεγχο συσκευασιών, ενδιάμεσων εμπορευματοκιβωτίων για χύμα μεταφορά (IBCs), μεγάλων συσκευασιών και δεξαμενών (Μέρος 6)

Το Μέρος αυτό καθορίζει τις απαιτήσεις για την κατασκευή και τον έλεγχο των συσκευασιών, δοχείων, ενδιάμεσων εμπορευματοκιβωτίων για χύμα μεταφορά, μεγάλων συσκευασιών, φορητών δεξαμενών, βυτιοφόρων φορταμαξών και άλλων δεξαμενών.

Οι απαιτήσεις για την κατασκευή και τον έλεγχο των συσκευασιών⁵ όπως βαρέλια, μπιτόνια, κιβώτια, σάκοι, σύνθετες συσκευασίες διαφόρων υλικών και ελαφρού περιτυπώματος μεταλλικές συσκευασίες καθορίζονται στο Κεφάλαιο 6.1.

Στο κεφάλαιο 6.2 καθορίζονται για δοχεία πίεσης, δοχεία αερολυτών και μικρά δοχεία που περιέχουν αέριο (φύσιγγες αερίου) και φύσιγγες κυψελών καυσίμων που περιέχουν υγροποιημένο εύφλεκτο αέριο οι απαιτήσεις σχεδιασμού και κατασκευής, υλικών, λειτουργικού εξοπλισμού, έγκρισης, σήμανσης, αρχικής και περιοδικής επιθεώρησης και δοκιμών όπως και οι απαιτήσεις για τους κατασκευαστές και τα όργανα επιθεώρησης των δοχείων αυτών.

Οι απαιτήσεις κατασκευής και ελέγχου για μολυσματικές ουσίες και υλικά της κλάσης 7 δίνονται αντίστοιχα στα Κεφάλαια 6.3 και 6.4.

Στο κεφάλαιο 6.5 δίνονται οι κατασκευαστικές απαιτήσεις και απαιτήσεις ελέγχου για τα ενδιάμεσα εμπορευματοκιβώτια για μεταφορά χύμα (IBCs) και ειδικότερα καταγράφονται οι απαιτήσεις για κατηγορίες IBCs (μεταλλικά, άκαμπτα πλαστικά, σύνθετα, ινοσανίδες, ξύλινα).

Αντίστοιχα στο κεφάλαιο 6.6 καθορίζονται οι απαιτήσεις για την κατασκευή και τον έλεγχο των μεγάλων συσκευασιών (γενικές απαιτήσεις, κωδικοί των τύπων των μεγάλων συσκευασιών, επισήμανση, ειδικές απαιτήσεις για μεταλλικές συσκευασίες, συσκευασίες εύκαμπτου υλικού, πλαστικές συσκευασίες, από ινοσανίδες, ξύλινες συσκευασίες, απαιτήσεις δοκιμών, διενέργεια και συχνότητα δοκιμών, πιστοποίηση και αναφορά ελέγχου).

Οι απαιτήσεις για το σχεδιασμό, κατασκευή, επιθεώρηση και δοκιμές φορητών δεξαμενών για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων και UN πολλαπλών στοιχείων εμπορευματοκιβωτίων αερίων (MEGCs) δίνονται στο κεφάλαιο 6.7. Ειδικότερα γίνεται αναφορά σε σχεδιαστικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις όπως ελάχιστο πάχος

---

⁵ Εξαιρούνται από τις συγκεκριμένες διατάξεις κόλα που περιέχουν επικίνδυνα εμπορεύματα της Κλάσης 7, της Κλάσης 6.2, δοχεία πίεσης που περιέχουν αέρια της Κλάσης 2, κόλα των οποίων το καθαρό βάρος υπερβαίνει τα 400 kg και συσκευασίες με χωρητικότητα που υπερβαίνει τα 450 λίτρα.

περιβλήματος, εξοπλισμός εξυπηρέτησης για προστασία έναντι του κινδύνου ξεβιδώματος ή βλάβης στη διάρκεια μεταφοράς ή χειρισμού της δεξαμενής, ανοίγματα πυθμένα, συσκευές εκτόνωσης πίεσης, συσκευές μετρήσεων, υποστηρίγματα φορητών δεξαμενών, πλαίσια, προσαρτήματα ανύψωσης και καθήλωσης, έγκριση σχεδιασμού, επιθεώρηση, δοκιμές και επισήμανση.

Οι απαιτήσεις για την κατασκευή και τον έλεγχο βυτιοφόρων φορταμαξών, αποσυναρμολογούμενων δεξαμενών, δεξαμενών - εμπορευματοκιβωτίων και δεξαμενών σε κινητά αμαξώματα (swar bodies), με περιβλήματα από μεταλλικά υλικά και φορταμαξών συστοιχίας δεξαμενών και πολλαπλών στοιχείων εμπορευματοκιβωτίων αερίων (MEGCs) δίνονται στο κεφάλαιο 6.8. Ειδικότερα γίνεται αναφορά στα υλικά και το ελάχιστο πάχος του περιβλήματος, καθώς και σε άλλες κατασκευαστικές απαιτήσεις, στα είδη εξοπλισμού των δεξαμενών (σωληνώσεις, παρεμβύσματα, βαλβίδες διακοπής στα διαμερίσματα των δεξαμενών που γεμίζουν από τον πυθμένα, αυτόματες βαλβίδες εξαερισμού, κλπ.), στην έγκριση τύπου για κάθε νέα δεξαμενή, στις επιθεωρήσεις και τις δοκιμές στις οποίες πρέπει να υποβάλλονται τα περιβλήματα και ο εξοπλισμός τους (δοκιμή υδραυλικής πίεσης, στεγανότητας, κλπ.), στην επισήμανση κάθε δεξαμενής, στα πρότυπα κατασκευής και σχεδιασμού, επιθεώρησης και δοκιμών.

Οι απαιτήσεις για την κατασκευή, τον εξοπλισμό, την έγκριση τύπου, έλεγχο και επισήμανση εμπορευματοκιβωτίων - δεξαμενών και δεξαμενών κινητών αμαξωμάτων (swar bodies) ενισχυμένων με φάιμπερ (FRP) δίνονται στο κεφάλαιο 6.9, ενώ κεφάλαιο 6.10 γίνεται αναφορά στις δεξαμενές αποβλήτων που λειτουργούν υπό κενό. Στο κεφάλαιο 6.11 αναφέρονται οι απαιτήσεις για το σχεδιασμό, την κατασκευή, επιθεώρηση και δοκιμές εμπορευματοκιβωτίων για φορτία χύμα.

Διατάξεις που αφορούν στις συνθήκες μεταφοράς, φόρτωσης, εκφόρτωσης και διαχείρισης (Μέρος 7)

Το Μέρος αυτό καθορίζει τις διατάξεις για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων με χρήση συγκεκριμένου τύπου μεταφοράς (μεταφορά σε κόλα, χύμα μεταφορά και μεταφορά σε δεξαμενές). Επιπλέον καθορίζονται οι διατάξεις για τη φόρτωση, εκφόρτωση και διαχείριση των επικίνδυνων εμπορευμάτων.

Στο κεφάλαιο 7.2 παρατίθενται οι διατάξεις που αφορούν στη μεταφορά σε κόλα, σύμφωνα με τις οποίες τα κόλα μπορούν να φορτώνονται σε κλειστά, ανοιχτά ή καλυμμένα βαγόνια ή εμπορευματοκιβώτια.

Επικίνδυνα εμπορεύματα μπορούν να μεταφέρονται χύμα σε βαγόνια ή εμπορευματοκιβώτια σύμφωνα με το Κεφάλαιο 7.3 μόνο εάν εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις που ταυτοποιούνται από τους κωδικούς BK ή VW (στήλη 10 και 17 του Πίνακα Α του κεφ. 3.2).

Αντίστοιχα επικίνδυνα αγαθά μπορούν να μεταφέρονται σε δεξαμενές όταν υπάρχει ο κωδικός στη στήλη 10 ή 12 του Πίνακα Α του κεφ. 3.2 ή όταν μια αρμόδια αρχή έχει εκδώσει εξουσιοδότηση σε συμφωνία με τις συνθήκες που καθορίζονται στο κεφ. 6.7.1.3.

Αναφορικά στη φόρτωση, εκφόρτωση και διαχείριση των επικίνδυνων εμπορευμάτων, οι σημαντικότερες διατάξεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 7.5 περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

- Η φόρτωση δεν πρέπει να εκτελείται εάν ο έλεγχος των εγγράφων ή η οπτική εξέταση των τύπων μεταφοράς και του εξοπλισμού φόρτωσης/ εκφόρτωσης δείχνουν ότι δεν συμμορφώνονται με τις σχετικές διατάξεις. Αντίστοιχα η εκφόρτωση δεν πρέπει να εκτελείται εάν οι παραπάνω επιθεωρήσεις αποκαλύψουν ελλείψεις που ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια ή την ασφαλή εκφόρτωση.
- Τα εσωτερικά και εξωτερικά τμήματα ενός βαγονιού ή εμπορευματοκιβωτίου πρέπει να επιθεωρούνται πριν την φόρτωση για να βεβαιωθεί ότι δεν υπάρχουν ζημιές οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν την ακεραιότητα του και των κόλα που θα φορτωθούν σε αυτό.
- Κόλα που φέρουν διαφορετικές ετικέτες κινδύνου δεν πρέπει να φορτώνονται στο ίδιο βαγόνι ή εμπορευματοκιβώτιο εκτός εάν επιτρέπεται μικτή φόρτωση σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα του Κανονισμού με βάση τις ετικέτες κινδύνου που φέρουν τα επικίνδυνα εμπορεύματα.

- Στα βαγόνια και στα εμπορευματοκιβώτια όπου είναι εφικτό πρέπει να τοποθετούνται συσκευές οι οποίες διευκολύνουν την ασφάλιση και διαχείριση των επικινδύνων. Κόλα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες και μη συσκευασμένα επικίνδυνα αγαθά πρέπει να ασφαλιζονται με κατάλληλα μέσα (π.χ. ιμάντες συγκράτησης, προσαρμοζόμενους βραχιόνες, κλπ.) στο βαγόνι ή το εμπορευματοκιβώτιο ώστε να παρεμποδίζεται κάθε μετακίνηση κατά τη μεταφορά.
- Τα κόλα δεν πρέπει να στοιβάζονται εκτός και εάν είναι σχεδιασμένα κατάλληλα. Τήρηση των κανόνων συμβατότητας σε περίπτωση στοιβαξης κόλα διαφορετικών τύπων.
- Καθαρισμός του βαγονιού ή του εμπορευματοκιβωτίου, σε περίπτωση διαφυγής περιεχομένου επικίνδυνου εμπορεύματος, αμέσως μετά την εκφόρτωση. Εάν δεν είναι δυνατός ο καθαρισμός επιτόπου, το βαγόνι ή εμπορευματοκιβώτιο θα πρέπει να μεταφέρεται με κατάλληλη προσοχή στο πλησιέστερο μέρος όπου μπορεί να γίνει καθαρισμός.
- Βαγόνια ή εμπορευματοκιβώτια τα οποία έχουν φορτωθεί με επικίνδυνα εμπορεύματα χύμα πρέπει να καθαρίζονται κατάλληλα πριν την επαναφόρτωση εκτός εάν το νέο φορτίο αποτελείται από τα ίδια επικίνδυνα εμπορεύματα.
- Τήρηση των πρόσθετων διατάξεων που ισχύουν για ορισμένες κλάσεις ή συγκεκριμένα εμπορεύματα σύμφωνα με την § 7.5.11.

Στα κεφάλαια 7.6 και 7.7 γίνεται αναφορά αντίστοιχα στις διατάξεις για μεταφορά δεμάτων express (επείγοντα δέματα) και μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων σε χειραποσκευές ή σε δηλωμένες αποσκευές ή σε οχήματα (αυτοκίνητο σε τρένο).

3.2 Νομοθετικές Απαιτήσεις Αρμόδιων Αρχών

Σύμφωνα με τον Κανονισμό RID, τα κύρια καθήκοντα των αρμόδιων αρχών αναφορικά στις απαιτήσεις του Κανονισμού για την ασφάλεια της σιδηροδρομικής μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων περιλαμβάνουν συνοπτικά τα κάτωθι:

- Εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων για την επιβεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων που αφορούν στη μεταφορά των επικινδύνων εμπορευμάτων.
- Εκτέλεση επιθεωρήσεων ασφάλειας, σε συμφωνία με τις διατάξεις των §1.8.1 και § 7.5.1.1 του RID (επιθεωρήσεις στις φορτάμαξες, τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις, έλεγχο των απαραίτητων εγγράφων, λήψη δειγμάτων των επικινδύνων εμπορευμάτων ή συσκευασιών για εξέταση, κλπ.).
- Τήρηση ενημερωμένων αρχείων έγκυρων πιστοποιητικών εκπαίδευσης για τους οδηγούς σύμφωνα με τις απαιτήσεις της § 8.2.1 που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή ή από κάθε αναγνωρισμένο οργανισμό.
- Απαγόρευση μιας αποστολής ή διακοπή επιχείρησης μεταφοράς σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις RID έως ότου διορθωθούν οι ελλείψεις ή καθοριστούν άλλα κατάλληλα μέτρα.
- Έγκριση και παρακολούθηση των διαπιστευμένων οργάνων επιθεώρησης για αξιολόγηση συμμόρφωσης, περιοδικές επιθεωρήσεις, ενδιάμεσες επιθεωρήσεις, έκτακτους ελέγχους και επόπτευση της υπηρεσίας επιθεώρησης εντός της επιχείρησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις των § 1.8.6 και 1.8.7 του Κανονισμού.

Το Τμήμα Ασφάλειας Σιδηροδρόμων το οποίο συστάθηκε στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων βάσει του π.δ. 160 (ΦΕΚ Α' 201/23.08.2007), άρθρο 15 και υπάγεται στη Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών του Υπουργείου είναι υπεύθυνο για την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής Ασφάλειας Σιδηροδρομικών Μεταφορών της Οδηγίας 2004/49/ΕΚ. Τα καθήκοντα τους περιλαμβάνουν τα κάτωθι (άρθρο 2 του π.δ. 186 (ΦΕΚ Α' 221/12.09.2007)) :

- Τεκμηρίωση και παρακολούθηση των εξελίξεων στον τομέα της τεχνικής πιστοποίησης στο ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, επεξεργασία πολιτικής και μέτρων και άσκηση της σχετικής ρυθμιστικής αρμοδιότητας του κράτους, στον τομέα της ασφάλειας Σιδηροδρομικών Μεταφορών επικινδύνων εμπορευμάτων.

- Συνεργασία σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο στον τομέα της τεχνικής πιστοποίησης, παροχή πληροφοριών και εκπροσώπηση του Υπουργείου στους αντίστοιχους οργανισμούς, διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και επεξεργασία συμφωνιών σε ευρωπαϊκό, διεθνές και διακρατικό επίπεδο σε ότι αφορά τα οχήματα μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων.
- Επεξεργασία του κανονιστικού πλαισίου άσκησης της ρυθμιστικής αρμοδιότητας του κράτους στον τομέα της Ασφάλειας των Σιδηροδρομικών Μεταφορών και του ελέγχου των σιδηροδρομικών μεταφορών επικινδύνων εμπορευμάτων.
- Έγκριση θέσης σε λειτουργία των διαρθρωτικών υποσυστημάτων που αποτελούν το διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα μεγάλης ταχύτητας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και έλεγχος εάν αυτά τα υποσυστήματα λειτουργούν και συντηρούνται σύμφωνα με τις σχετικές βασικές απαιτήσεις.
- Έγκριση θέσης σε λειτουργία των διαρθρωτικών υποσυστημάτων που αποτελούν το συμβατικό διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και έλεγχος εάν λειτουργούν και συντηρούνται σύμφωνα με τις σχετικές βασικές απαιτήσεις.
- Εποπτεία της συμμόρφωσης των στοιχείων διαλειτουργικότητας με τις βασικές απαιτήσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Έγκριση θέσης σε λειτουργία νέου και σημαντικά τροποποιημένου τροχαίου υλικού, το οποίο δεν καλύπτεται από τις απαιτήσεις των θεσπισμένων Τεχνικών Προδιαγραφών Διαλειτουργικότητας (ΤΠΔ), με τη χορήγηση συμπληρωματικής έγκρισης θέσης σε λειτουργία του τροχαίου υλικού.
- Έκδοση και ανανέωση των πιστοποιητικών ασφαλείας, τροποποίηση και ανάκληση τμημάτων των πιστοποιητικών ασφαλείας και των εγκρίσεων ασφαλείας, έλεγχος πλήρωσης των προϋποθέσεων και απαιτήσεων χορήγησης των εν λόγω πιστοποιητικών, καθώς και έλεγχος άσκησης των δραστηριοτήτων του διαχειριστή της υποδομής και των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κοινοτικού ή εθνικού δικαίου.
- Τήρηση εθνικού μητρώου τροχαίου υλικού και μητρώου των υποσυστημάτων του σιδηροδρομικού συστήματος.
- Συγκέντρωση πληροφοριών από το Διαχειριστή Υποδομής και τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και σύνταξη ετήσιας έκθεσης για τους Κοινούς Δείκτες Ασφαλείας.
- Εισήγηση προς τον Υπουργό Μεταφορών για την τροποποίηση των εθνικών κανόνων ασφαλείας.
- Εισήγηση προς τον Υπουργό Μεταφορών για την τροποποίηση των κοινοποιημένων εθνικών κανόνων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Χορήγηση των πιστοποιητικών ασφαλείας στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, καθώς και χορήγηση έγκρισης ασφαλείας του Διαχειριστή Υποδομής.
- Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης του Τμήματος για τις δραστηριότητες αρμοδιότητάς του.
- Συμμετοχή στην ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών με τις άλλες Αρχές Ασφάλειας της ΕΕ με σκοπό την εναρμόνιση των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων.
- Συνεργασία με την Επιτροπή Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων.

Με το Ν. 3911/2011 (ΦΕΚ Α' 12/08.02.2011), σχετικά με την πιστοποίηση των μηχανοδηγών και άλλες διατάξεις, ανατέθηκαν στην Αρχή επιπλέον τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Έκδοση άδειας μηχανοδηγού
- Τήρηση μητρώων αδειών μηχανοδηγών και αναγνωρισμένων ιατρών, ψυχολόγων
- Παρακολούθηση του συστήματος πιστοποίησης μηχανοδηγών
- Έλεγχοι, επιθεωρήσεις και κυρώσεις
- Συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των λοιπών Κρατών Μελών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων, τις Σιδηροδρομικές Επιχειρήσεις και τους Διαχειριστές Υποδομής, κλπ.

Συνοπτικά, το Τμήμα Ασφάλειας Σιδηροδρόμων παρακολουθεί την τήρηση της σιδηροδρομικής ασφαλείας και τη συνεχή βελτίωσή της, καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες για τη Διαλειτουργικότητα και την πιστοποίηση των μηχανοδηγών, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κοινοτικής νομοθεσίας, καθώς και την τεχνική και επιστημονική πρόοδο.